Prajnaparamitas. Satasahastrika
Satasahastrika prajnaparamita

XIV

BIBLIOTHECA INDICA:

A

COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.

NEW SERIES, No. 1242.

शतसाहस्रिका प्रज्ञापारमिता ।

ÇATASĀHASRIKĀ-PRAJÑĀ-PĀRAMITĀ:

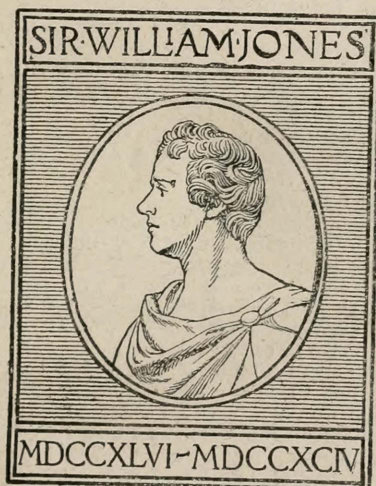
A

THEOLOGICAL AND PHILOSOPHICAL DISCOURSE

OF

BUDDHA WITH HIS DISCIPLES

(IN A HUNDRED-THOUSAND STANZAS).

EDITED BY

PRATĀPA CANDRA GHOṢA

PART I. FAS. XIV.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,

AND PUBLISHED BY THE

ASIATIC SOCIETY, 1, PARK STREET.

1910.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 1, PARK STREET, CALCUTTA,

AND OBTAINABLE FROM

The Society's Agents—

MR. BERNARD QUARITCH, 11, *Grafton Street, New Bond Street, London, W.*
AND MR. OTTO HARRASSOWITZ, BOOKSELLER, *Leipzig, Germany.*

*Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some of the Fasciculi being out of stock.*

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

*Advaita Brahma Siddhi, Fasc. 2,4 @ /10/ each ...	Rs. 1	4
Advaitachintā Kaustubha, Fasc. 1–3 @ /10/ each	1	14
*Agni Purāṇa, Fasc. 6–14 @ /10/ each	5	0
Aitarēya Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-5; Vol. III, Fasc. 1-5, Vol. IV, Fasc. 1-8 @ /10/ each	14	6
Aitareyalocana	2	0
*Anu Bhāshya, Fasc. 2-5 @ /10/ each	2	8
Aphorisms of Sāṇḍilya (English), Fasc. 1 @ 1/-	1	0
Aṣtasāhasrikā Prajñāpāramitā, Fasc. 1-6 @ /10/ each ...	3	12
*Atharvana Upanishad, Fasc. 4-5 @ /10/ each	1	4
Ātmatattvaviveka, Fasc. I	0	10
Açvavaidyaka, Fasc. 1-5 @ /10/ each	3	2
Avadāna Kalpalatā, (Sans. and Tibetan) Vol. I, Fasc. 1-7. Vol. II, Fasc. 1-6 @ 1/ each	12	0
Bālam Bhaṭṭī, Vol. I, Fasc. 1-2, Vol. II, Fasc. 1, @ /10/ each ...	1	14
Baudhāyana Srauta Sūtra, Fasc. 1-3; Vol. II, Fasc. 1-3 @ /10/ each	3	12
*Bhāmati, Fasc. 4-8 @ /10/ each	3	[illegible]
Bhāṭṭa Dīpikā, Vol. I, Fasc. 1-6; Vol. II, Fasc. 1, @ /10/ each ...	4	[illegible]
Baudhyostatrasangraha	2	[illegible]
Brahma Sūtra, Fasc. 1 @ /10/ each	0	10
Bṛhaddevatā, Fasc. I-4 @ /10/ each	2	8
Bṛhaddharma Purāṇa, Fasc. 1-6 @ /10/ each	3	12
Bodhicaryāvatāra of Çāntideva, Fasc. 1-5 @ /10/ each ...	3	2
Cri Cantinatha Charita, Fasc. 1-2	1	4
Çatadūṣaṇī, Fasc. 1-2 @ /10/ each	1	4
Catalogue of Sanskrit Books and MSS., Fasc. 1-4 @ 2/ each ...	8	0
Çatapatha Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-5 Vol. III, Fasc. 1-7; Vol. V, Fasc. 1-4 @ /10/ each	14	6
Ditto Vol. VI, Fasc. 1-3; Vol. VII, Fasc. 1-3 @ 1/4/ each	3	2
Ditto Vol. VII, Fasc. 1-3 @ /10/	1	14
Çatasāhasrikā-prajñāpāramitā, Part I, Fasc. 1–13 @ /10/ each ...	8	2
*Caturvarga Chintāmaṇi, Vol. II, Fasc. 1–25; Vol. III, Part I, Fasc. 1-18, Part II, Fasc. 1–10; Vol. IV, Fasc. 1–6 @ /10/ each ...	36	14
Ditto Vol. IV, Fasc. 7-8, @ 1/4/ each	1	4
Ditto Vol. IV, Fasc. 8-9 @ /10/	1	4
Çlokavartika, (English), Fasc. 1–7 @ 1/4/ each	8	12
*Çrauta Sūtra of Āpastamba, Fasc. 12-17 @ /10/ each	3	12
Ditto Çānkhāyana, Vol I, Fasc. 1–7; Vol. II, Fasc. 1–4; Vol. III, Fasc. 1–4; Vol. 4, Fasc. 1 @ /10/ each	10	0
Çrī Bhāshyam, Fasc. 1–3 @ /10/ each	1	14
Dāna Kriyā Kaumudī, Fasc. 1–2 @ /10/ each	1	4
Gadadhara Paddhati Kālasāra, Vol. 1, Fasc. 1-7 @ /10/ each ...	4	6
Ditto Ācārasāra, Vol. II, Fasc. 1-4	3	2
Gobhilīya Gṛhya Sūtra, Vol. I, @ /10/ each	3	2
Ditto Vol. II, Fasc. 1–2 @ 1/4 /each ...	2	[illegible]
Ditto (Appendix) Gobhila Parisista	2	0
Ditto Grihya Sangraha	0	10
Haralata	1	14
Karmapradiph, Fasc. 1	1	4
Kāla Viveka, Fasc. 1-7 @ /10/ each	4	[illegible]
Kātantra, Fasc. 1-6 @ /12/ each	4	8
Kathā Sarit Sāgara, (English) Fasc. 1-14 @ 1/4/ each ...	17	8
*Kūrma Purāṇa, Fasc. 3-9 @ /10/ each	4	6
Lalita-Vistara, (English) Fasc. 1-3 @ 1/- each	3	0
Madana Pārijāta, Fasc 1-11 @ /10/ each	6	14
Mahā-bhāsya-pradīpodyota, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-12; Vol. III, Fasc. 1–10 @ /10/ each	19	6
Manuṭīkā Saṅgraha, Fasc. 1-3 @ /10/ each	1	14

विशुद्धौ पदं न विद्यते। षड़ायतनस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। स्पर्शस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। वेदनाया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। तृष्णाया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। उपादानस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। भवस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। जातेरत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। जरामरणस्यात्यन्त-विशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते।

तद्यथापि नाम सुभूते दानपारमिताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। शीलपारमिताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। क्षान्तिपारमिताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। वीर्य्यपारमिताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। ध्यानपारमिताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। प्रज्ञापारमिताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्व-पदार्थो न विद्यते।

तद्यथापि नाम सुभूते अध्यात्मशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। वहिर्द्धाशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। अध्यात्मवहिर्द्धाशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। शून्यताशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। महाशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। परमार्थशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं

न विद्यते । संस्कृतशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । असंस्कृतशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । अत्यन्तशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। अनवराग्रशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । अनवकारशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । प्रकृतिशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । सर्व्व-धर्म्मशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । स्वलक्षणशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । अनुपलम्भशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । अभावशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । स्वभावशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । अभावस्वभावशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते स्मृत्युपस्थानानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । सम्यक्प्रहाणानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । ऋद्धिपादानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । इन्द्रियाणामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । बलानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । बोध्यङ्गानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते। आर्य्याष्टाङ्गमार्गस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते आर्य्यसत्यानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्तं पदं न विद्यते। ध्यानानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्तं पदं न विद्यते। अप्रमाणानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्तं पदं न विद्यते। आरूप्यसमापत्तीनामत्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते। विमोक्षानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्तं पदं न विद्यते। अनुपूर्व्वविहारसमापत्तीनामत्यन्तविशुद्धौ निमित्तं पदं न विद्यते। शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्तं पदं न विद्यते। अभिज्ञानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्तं पदं न विद्यते। समाधीनामत्यन्तविशुद्धौ निमित्तं पदं न विद्यते। धारणीमुखानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्तं पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरत बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते।

तद्यथापि नाम सुभूते तथागतबलानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्तं पदं न विद्यते। वैशारद्यानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्तं पदं न विद्यते। प्रतिसम्बिदामत्यन्तविशुद्धौ निमित्तं पदं न विद्यते। महामैत्र्या अत्यन्तविशुद्धौ निमित्तं पदं न विद्यते। महाकरुणाया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्तं पदं न विद्यते। आवेणिकबुद्धधर्म्माणामत्यन्तविशुद्धौ निमित्तं पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते।

तद्यथापि नाम सुभूते आत्मात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते सत्त्वात्यन्त-

विशुद्धौ पदं न विद्यते । सत्त्वासत्तामुपादाय । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते जीवात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । जीवासत्तामुपादाय । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते पोषात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । पोषासत्तामुपादाय । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते पुरुषात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । पुरुषासत्तामुपादाय । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते पुद्गलात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । पुद्गलासत्तामुपादाय । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मनुजात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । मनुजासत्तामुपादाय । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मानवात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । मानवासत्तामुपादाय । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते कारकात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । कारकासत्तामुपादाय । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते

वेदकात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते। वेदकासत्तामुपादाय। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते जानकात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते। जानकसत्तामुपादाय। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते पश्यकात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते। पश्यकासत्तामुपादाय। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते सूर्य्यमण्डलेऽभ्युद्गच्छति अन्धकारे पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते कल्पोद्दाहेवर्त्तमाने सर्व्वसंस्कारगतानां पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य शीलदौःशील्ये पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य समाधौ विक्षेपे पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य प्रज्ञायां दौष्प्रज्ञे पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः

सम्यक् सम्बुद्धस्य विमुक्तौ पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य विमुक्तिज्ञानदर्शने पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते सूर्य्याचन्द्रमसोः प्रभायाः पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते ग्रहमणिरत्नविद्युज्ज्योतिषां प्रभायाः पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते।

तद्यथापि नाम सुभूते चातुर्महाराजकायिकानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते त्रायस्त्रिंशानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते यामानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते तुषितानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते निर्म्माणरतीनां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधि-

सत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते परनिर्म्मितवशवर्त्तिनां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते ब्रह्मकायिकानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते ब्रह्मपुरोहितानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते ब्रह्मपार्षद्यानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते महाब्रह्माणां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते आभानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते परीत्ताभानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते अप्रमाणाभानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न

विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते ऽभास्वराणां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न भवति । तद्यथापि नाम सुभूते शुभानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते परीत्तशुभानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते ऽप्रमाणशुभानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते शुभकृत्स्नानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते वृहाणां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते परीत्तवृहाणां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते ऽप्रमाणवृहानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते वृहत्फलानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते

बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते शुद्धावासकायिकानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते।

तद्यथापि नाम सुभूते बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां प्रभायाः पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञा-पारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तद्यथापि नाम सुभूते तथागतानामर्हतां सम्यक् सम्बुद्धानां प्रभायाः पदं न विद्यते। एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते। तत्कस्य हेतोः तथाहि या च बोधिर्यश्च बोधिसत्त्वा यश्च बोधिसत्त्वापदार्थः सर्व्वत्र ते धर्म्मा न संयुक्ताः परिसंयुक्ताः अरूपिणोऽनिदर्शना अप्रतिघात्मकलक्षणा। यदुताऽलक्षणाः। सर्व्वधर्म्माणां सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनासङ्गत-तायां शिक्षितव्यं। सर्वधर्म्माश्च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनाऽवबोद्धव्याः। आह। कतमे भगवन् सर्वधर्म्माः। कथं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनाऽसङ्गततायां शिक्षितव्यं। कथञ्च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वधर्म्मा अवबोद्धव्याः। भगवानाह। सर्वधर्म्माः सुभूते उच्यन्ते कुशलाश्चाकुशलाश्चाकृता व्याकृताश्च लौकिकाश्च लोकोत्तराश्च साश्रवाश्चानाश्रवाश्च। संस्कृताश्चाऽसंस्कृताश्च सावद्याश्चाऽनावद्याश्च। साधारणाश्चासाधारणाश्च। इमे सुभूते उच्यन्ते कुशलाधर्म्माः। एषां बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वधर्म्माणामसक्तायां शिक्षितव्यं। इमे सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वधर्म्मा अववोद्धव्याः।

आह कतमे भगवन् कुशलाधर्म्मा लौकिकाः। भगवानाह। कुशलाः सुभूते लौकिकाधर्म्मा उच्यन्ते मातृज्ञता पितृज्ञता श्रामण्यता ब्राह्मण्यता कुलज्येष्ठानुपालिता। दानमयं पुण्यक्रियावन्तु, शीलमयं पुण्यक्रियावन्तु, भावनामयं पुण्यक्रियावन्तु, वैद्यावृत्तसहगतमौषधिकं दशकुशलाः कर्म्मपथाः लौकिकानवसंज्ञाः। यदुतव्याधतिकसंज्ञा, निरुत्तमकसंज्ञा, विपूतिकसंज्ञा। विलोहितकसंज्ञा, विलीनकसंज्ञा, विवादिकसंज्ञा, विचिन्नकसंज्ञा, अस्थिसंज्ञा, विदग्धकसंज्ञा, लौकिकानिचत्वारिध्यानानि। चत्वार्य्यप्रमाणानि। चतस्र आरूप्यसमापत्तयः। पञ्चाऽभिज्ञाः लौकिकादशानुस्मृतयः। यदुतबुद्धाऽनुस्मृतिः, धर्म्माऽनुस्मृतिः, संघाऽनुस्मृतिः, शीलाऽनुस्मृतिः, त्यागाऽनुस्मृतिः, देवाऽनुस्मृतिः, आनापानाऽनुस्मृतिः। कायगतानुस्मृतिः। उद्वेगाऽनुस्मृतिः। मरणाऽनुस्मृतिः। इमे उच्यते सुभूते कुशलालौकिकाधर्म्माः। आह। कतमे भगवन्नकुशलालौकिकाधर्म्माः। भगवानाह। दशाऽकुशलाः कर्म्मपथाः। यदुतप्राणातिपातः सुभूतेऽकुशलोलौकिकोधर्म्मः। अदत्तादानं सुभूतेऽकुशलोलौकिकोधर्म्मः। काममिथ्यावादः सुभूतेऽकुशलोलौकिकोधर्मः। मृषावादः सुभूतेऽकुशलोलौकिकोधर्मः। पारुष्यं सुभूतेऽकुशलोलौकिकोधर्मः। अभिध्या सुभूतेऽकुशलोलौकिकोधर्मः। व्यापादं सुभूतेऽकुशलोलौकिकोधर्मः। मिथ्यादृष्टिः सुभूतेऽकुशलोलौकिकोधर्मः। क्रोध उपनाहोम्रक्षः प्रदोशोविहिंसा ईर्ष्यामात्सर्य्यं मदोमिथ्यामानः। इमे उच्यन्ते सुभूते ऽकुशलोलौकिकाधर्म्माः। आह कतमे भगवन्नव्याकृताधर्म्माः। भगवानाह।

अव्याकृतं कायकर्म, अव्याकृतं वाक्कर्म। अव्याकृतं मनस्कर्म। अव्याकृतानि चत्वारि महाभूतानि। अव्याकृतानि पञ्चेन्द्रियाणि। अव्याकृतं षड़ायतनं। अव्याकृतास्चतस्र आरूप्यसमापत्तयः। अव्याकृताः स्कन्धाः। अव्याकृताधातवः। अव्याकृतान्यायतनानि। अव्याकृतः सर्व्वोविपाकः। इमे उच्यन्ते अव्याकृताधर्म्माः। आह। कतमे भगवन् लौकिकाधर्म्माः। भगवानाह। लौकिकाधर्म्माः सुभूते उच्यन्ते। पञ्चस्कन्धा द्वादशायतनानि। अष्टादशधातवः। दशकुशलाः कर्मपथाः। चत्वारिध्यानानि। चत्वार्य्यप्रमाणानि। चतस्र आरूप्यसमापत्तयः। पञ्चाऽभिज्ञाः। लोकोत्तरास्च धर्म्मान् स्थापयित्वा ये तदन्येधर्म्माः। इमे उच्यन्ते लौकिाधर्म्माः। आह। कतमे भगवन् लोकोत्तराधर्म्माः। भगवानाह। लोकोत्तराधर्म्माः सुभूते उच्यन्ते चत्वारिस्मृत्युपस्थानानि। चत्वार्य्यप्रमाणानि। चत्वार ऋद्धिपादाः। पञ्चेन्द्रियाणि। पञ्चबलानि सप्तबोध्यङ्गानि। आर्य्याष्टाङ्गोमार्गः। शून्यताविमोक्षमुखत्वानिमित्तविमोक्षमुखमप्रणिहितविमोक्षमुखं। अनाज्ञातमाज्ञास्यामीतीन्द्रियं। आज्ञेन्द्रियं। आज्ञातावीन्द्रियं। सवितर्कः सविचारः समाधिः। अवितर्कोऽविचारः समाधिः। विद्याविमुक्तिसंप्रजन्यं योनिशोमनसिकारः। अष्टोविमोक्षाः। कतमेऽष्टौ रूपीरूपाणि पश्यत्ययं प्रथमोविमोक्षः। अध्यात्मरूपं संज्ञीवहिर्द्धारूपाणि पश्यत्ययं द्वितीयोविमोक्षः। शुभलचाविमुक्तोभवत्ययं तृतीयोविमोक्षः। स सर्व्वशोरूपसंज्ञानां समतिक्रमात् प्रतिपद्यसंज्ञानामस्तंगमान्नानात्वसंज्ञानाममनसिकारादनन्तमाकाशमित्याकाशानन्त्यायतनमुपसम्पद्य विहरत्ययं चतुर्थो-

विमोक्षः । स सर्व्वशश्त्याकाशापन्यायनं समतिक्रमादनन्तं विज्ञानमिति विज्ञानानन्त्यायतनमुपसम्पद्य विहरतीत्ययं पञ्चमोविमोक्षः । स सर्व्वशोविज्ञानानन्त्यायतनसमभिक्रमा नास्ति किञ्चिदित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्पद्य विहरतीत्ययं षष्ठोविमोक्षः । स सर्व्वश आकिञ्चन्यायतनसमतिक्रमान्नैव संज्ञानासंज्ञायतनमुपसम्पद्य विहरतीत्ययं सप्तमोविमोक्षः । स सर्वशानैवसंज्ञानासंज्ञायतनसमतिक्रमात्संज्ञावेदनायितन्निरोधमुपसम्पद्य विहरतीत्ययमष्टमोविमोक्षः । इमेऽष्टौ विमोक्षाः ।

नवानुपूर्व्वविहारसमापत्तयः । कतमा नव । स विविक्तं कामैः विविक्तं पापैकैरकुशलधर्मैः । सवितर्कं सविचारं विवेकजं प्रीतिसुखं प्रथमं ध्यानमुपसम्पद्य विहरति । सवितर्क स विचाराणां व्युपशमादध्यात्मसम्प्रमादाश्चेत स एकोतीभावादवितर्कमविचारं समाधिजं प्रीतिसुखं द्वितीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति। सप्रीतेर्विरागादुपेक्षकोविहरति । स्मृतिमान् संप्रजानः सुखञ्च कायेन प्रतिसंवेदयति । यत्तदार्य्या आचक्षते । उपेक्षकः स्मृतिमान् सुखविहारी तृतीयं ध्यानमुपसम्पद्य विहरति । स सुखस्य च प्रहाणात् दुःखस्य च प्रहाणात् पूर्व्वमेव च सौमनस्य दौर्मनस्यानामस्तङ्गमाददुःखासुखमुपेक्षा स्मृतिपरिशुद्धिश्चतुर्थध्यानमुपसम्पद्य विहरति । स सर्व्वशो रूपसंज्ञानां समतिक्रमान् प्रतिपद्य संज्ञानामस्तङ्गमान्नानात्वसंज्ञानाममनसिकारादनन्ताकाशमित्याकाशानन्त्यायतनमुपसम्पद्य विहरति । स सर्व्वश आकाशानन्त्यायतनसमतिक्रमादनन्तरिकज्ञानसिति विज्ञानानन्त्यायतनमुपसम्पद्यविहरति । स सर्व्वशो विज्ञाना-

नन्यायतनसमतिक्रमान्नास्ति किञ्चिदित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्पद्य विहरति। स सर्व्वश आकिञ्चन्यायतनसमतिक्रमान्नैव संज्ञानासंज्ञायतनमुपसम्पद्य विहरति। स सर्व्वशोनैव संज्ञानासंज्ञायतनसमतिक्रमात् संज्ञावेदयति निरोधमुपसम्पद्य विहरति। एता नवानुपूर्व्वविहार समापत्तयः।

अध्यात्मशून्यता वहिर्द्धाशून्यता अध्यात्मवहिर्द्धाशून्यता शून्यताशून्यता महाशून्यता परमार्थशून्यता संस्कृतशून्यता असंस्कृतशून्यता अत्यन्तशून्यता अनवराग्रशून्यता अनवकारशून्यता प्रकृतिशून्यता सर्व्वधर्मशून्यता स्वलक्षणशून्यता अनुपलम्भशून्यता अभावशून्यता स्वभावशून्यता अभावस्वभावशून्यता। दशतथागतबलानि चत्वारि-वैशारद्यानि चतस्रः प्रतिसम्विदोऽष्टादशावेणिकाबुद्धधर्म्माः इमे उच्यन्ते लोकोत्तराः धर्म्माः।

भगवानाह। सास्रवाधर्म्मा इति सुभूते यदुतपञ्चस्कन्धाः द्वादशायतनानि। अष्टादशधातवः। चत्वारि ध्यानानि। चत्वार्य्यप्रमाणानि। चतस्र आरूप्य समापत्तयः। पञ्चाऽभिज्ञाः। इमे उच्यन्ते सास्रवाधर्म्माः। भगवानाह। चत्वारि स्मृत्युपस्थानानि। चत्वारि सम्यक् प्रहाणानि। चत्वार ऋद्धिपादाः। पञ्चेन्द्रियाणि। पञ्चबलानि। सप्तबोध्यङ्गानि। आर्य्याष्टाऽङ्गमार्गः। चत्वार्य्यार्य्यसत्यानि। चत्वारिध्यानानि। अष्टौ विमोक्षाः। नवानुपूर्व्वविहारसमापत्तयः। शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखानि। दशतथागतबलानि। चत्वारि वैशारद्यानि। चतस्रः प्रतिसम्विदः। महामैत्री। महाकरुणा। अष्टादशावेणिकाबुद्धधर्म्माः। इमे उच्यन्ते

अनाश्रवाधर्म्माः। आह। कतमे भगवन् संस्कृताधर्म्माः। भगवानाह। संस्कृताधर्म्माः सुभूते उच्यन्ते कामधातु रूपधातुरारूप्यधातुः। येऽपि तदन्ये केचित् संस्कृतधातुपर्य्यापन्नाधर्म्माः। यान्यपि चत्वारि स्मृत्युपस्थानानि। चत्वारि सम्यक् प्रहाणानि। चत्वार ऋद्धिपादा। पञ्चेन्द्रियाणि। पञ्चबलानि। सप्तबोध्यङ्गानि। आर्य्याष्टाङ्गमार्गः। चत्वार्य्यार्य्यसत्यानि। चत्वारि ध्यानानि। चत्वार्य्यप्रमाणानि। चतस्र आरूप्य समापत्तयः। अष्टौविमोक्षाः। नवाऽनुपूर्व्वविहारसमापत्तयः। शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखानि। पञ्चाऽभिज्ञाः। षट्-पारमिताः। सर्व्वशून्यताः। सर्व्वसमाधयः। सर्व्वधारणीमुखानि। दशतथागतबलानि। चत्वारि वैशारद्यानि। चतस्रः प्रतिसम्विदः। महामैत्री। महाकरुणा। अष्टादशावेणिकाबुद्धधर्म्मा। इमे उच्यन्ते संस्कृताधर्म्माः।

आह। कतमे भगवन्नसंस्कृताधर्म्माः। भगवानाह। असंस्कृता-धर्म्मा उच्यन्ते। यस्य नोत्पादोनव्यायो न स्थितेरन्यथात्वं रागक्षयो द्वेषक्षयो मोहक्षयः। तथता वितथताऽनन्यतथता धर्म्मता। धर्म्म-धातुः। धर्म्मस्थितिता। धर्म्मनियामता। अचिन्त्यधातुर्भूतकोटि-रयमुच्यतेऽसंस्कृतोधर्म्मः। आह। कतमे भगवन् साधारणा-धर्म्माः। भगवानाह। चत्वार्य्य प्रमाणानि। चतस्र आरूप्यसमा-पत्तयः। पञ्चाऽभिज्ञाः। इमे उच्यन्ते साधारणाधर्म्मा पृथग्जनैः।

आह। कतमे भगवन्नसाधारणाः। भगवानाह। चत्वारिस्मृ-त्युपस्थानानि। चत्वारिसम्यक् प्रहाणानि। चत्वार ऋद्धिपादाः। पञ्चेन्द्रियाणि। पञ्चबलानि। सप्तबोध्यङ्गानि। आर्य्याष्टाङ्गोमार्गः।

चत्वार्य्यार्य्यसत्यानि। अष्टौविमोक्षाः। नवाऽनुपूर्व्वविहारसमापत्तयः। शून्यता अनिमित्तमप्रणिहितं सर्व्वसमाधयः। सर्व्वधारणीमुखानि। दशतथागतबलानि। चत्वारिवैशारद्यानि। चतस्रः प्रतिसम्भिदः। महामैत्री। महाकरुणा। अष्टादशावेणिकाबुद्धधर्म्माः। इमे उच्यन्ते असाधारणाधर्म्माः।

तत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायाञ्चरता स्वलक्षण-शून्यतानुसर्व्वधर्म्मेषु न सञ्जितव्यमकल्पनतया सर्व्वधर्म्माणामद्वययोगेन सर्व्वधर्म्मा अवबोद्धव्याः। अकल्पनाविकल्पनातामुपादाय। अथायुष्मान् सुभूति र्भगवन्तमेतदवोचत्। यत् पुनरिदं भगवन्नुच्यते बोधिसत्त्वो महासत्त्व इति केन कारणेन भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्व इत्युच्यते। भगवानाह। महतः सुभूते सत्त्वराशेर्णियतस्याग्रतां कारयिष्यति तेनार्थेन बोधिसत्त्वो महासत्त्वो इत्युच्यते। आह। कतमो भगवन् महासत्त्वराशेर्नियतः। यस्य बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽग्रतां कारयिष्यते। भगवानाह। महासत्त्वराशिरिति सुभूते गोत्रभूरष्टमकः स्रोत आपन्नः सकृदागाम्यर्हन् प्रत्येकबुद्धः प्रथमचित्तोत्पादिको बोधिसत्त्वो महासत्त्वो यावदवैवर्त्त्यभूमिस्थितो बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽयमुच्यते सुभूते महासत्त्वराशिनियतः। यस्य बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽग्रतां कारयिष्यति। यत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन वज्रोपमचित्तमुत्पाद्य महतः सत्त्वराशेर्णियतस्याऽग्रतां कारयितव्या। आह। कतमो भगवन् वज्रोपमश्चित्तोत्पादः। भगवानाह। इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो एवं चित्तमुत्पादय। परिमिते मया संसारेसन्नाहः सन्नद्धव्यः। सर्व्व-

सत्त्वानां कृते सर्व्वस्वत्यागिनामया भवितव्यं। सर्व्वसत्त्वानामन्तिके मया समचित्तमुत्पादयितव्यं। सर्व्वसत्त्वा मया त्रिभिर्यानैः परिनिर्व्वापयितव्याः। सर्व्वसत्त्वानपि परिनिर्व्वाप्यनकश्चित्सत्त्वः परिनिर्व्वापितो भवत्यनुत्पादो निरोधो मया सर्व्वधर्म्मानामवबोद्धव्यः। अव्यकीर्णेन मया सर्व्वाकारज्ञता चित्तेन षट्पारमितासुचरितव्यं। सर्व्वत्राऽनुगतायाधर्म्मप्रतिवेधनिष्पत्त्यां मया शिचितव्यं। एकनियतनिर्हारोमयाधर्म्माणां प्रतिबोद्धव्यः। यावदपरिमितनिर्हारप्रतिबोधाय मया धर्म्माणां शिचितव्यं। अयं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य वज्रोपमश्चित्तोत्पादः। यत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महतः सत्त्वराशेर्नियतस्याग्रतां कारयिष्यति। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः एकचित्तमुत्पादयति। यावन्तः सत्त्वानैरयिका वा तैर्य्यग्योनिका वा यामलौकिका वा दुःखवेदनां वेदयन्ति। तेषामर्थायाहं ता दुःखावेदना वेदयेयं। तत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनात्तर्यवं* चित्तमुत्पादयितव्यं। एकैकस्याहं सत्त्वस्य कृते कल्पकोटीनियुतशतसहस्राणि त्त्नैवयिकदुःखमनुभवेयं। यावन्नसत्त्वोऽनुपरिशेषनिर्व्वाणधातौ परिनिर्व्वापितो भवेत्। एवमेवोपायेन सर्व्वसत्त्वानां कृते तन्निरयिकं दुःखमनुभवेयं। यावन्न सर्व्वसत्त्वा अनुपविशेषे निर्व्वाणधातौ परिनिर्व्वापिताभवेयुः। पश्चादहमात्मनः कृते कुशलमूलान्यवरोप्य कल्पकोटीनियुतशतसहस्रैरनेकान् बोधिसंस्कारान् सम्भृत्याऽनुत्तरां

---

* आत्तार्जवमिति पाठोयुक्तः प्रतिभाति।

सम्यक् सम्बोधिमभिसम्बुध्येयं। अयं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य वज्रोपमश्चित्तोत्पादः। यत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वो महासत्त्वोमहतः सत्त्वराशेर्नियतस्याग्रतां कारयिष्यति।

तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सततसमितमुदारचित्तेन भवितव्यं। येनोदारचित्तेन सर्व्वसत्त्वानामग्यतां कारयिष्यति। तत्रेयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्योदारचित्तता। यत् पूर्वमचित्तोत्पादाय। न रागचित्तमुत्पादयति। न द्वेषचित्तमुत्पादयति। नमोहचित्तमुत्पादयति। न विहिंसाचित्तमुत्पादयति। न हिंसाचित्तमुत्पादयति। न श्रावकचित्तमुत्पादयति। न प्रत्येकबुद्धचित्तमुत्पादयति। इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्योदारचित्तता। यया सर्वसत्त्वानामग्यतां कारयिष्यति। तयाचोदारचित्ततयानमन्तव्यं। पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनाऽप्रकम्प्यचित्तेन भवितव्यं। तत्रेयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याप्रकम्प्यचित्तता। योऽयं सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसिकारस्तेनचामनता। इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याप्रकम्प्यचित्तता। यया सर्वसत्त्वानामग्यतां कारयिष्यति। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वसत्त्वानामन्तिके हितसुखचित्ततोत्पादयितव्या। तत्रेयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य हितसुखचित्तता। या सर्वसत्त्वानात्राणता सर्व्वसत्त्वानां परित्यागिता तयाचामनता। इयं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य हितसुखचित्तता यया सर्व्वसत्त्वानामग्यतां कारयिष्यति। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सततस-

मितधर्म्मकामेन भवितव्यं। धर्म्मरतेन धर्म्मरामेण धर्म्मरामतायोगानुयुक्तेन भवितव्यं। तत्र कतमो धर्म्मो यः सर्व्वधर्म्माणामसकम्भदः। अयमुच्यते धर्म्मः। तत्र कतमाधर्म्मकामता या धर्म्मेच्छाऽभिलाषः। इय मुच्यते धर्म्मकामता। तत्र कतमाधर्म्मरतिः। यात्र धर्म्मे रतिरभिरतिरियमुच्यते धर्म्मरतिः। तत्र कतमाधर्म्मारामता। यद्धर्म्मगुणानुशंसादर्शनमियमुच्यते धर्म्मारामता। तत्र कतमाधर्म्मारामतायोगमनुयुक्तता। यस्यैव धर्म्मस्य भावनताबहुलीकरणता इयमुच्यते धर्म्मारामतायोगमनुयुक्तता। एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायाञ्चरता महतः सत्त्वराशेरग्र्यता कारयितव्या। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायाञ्चरताऽध्यात्मशून्यतायां स्थित्वा बहिर्द्धाशून्यतायां स्थित्वा अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतायां स्थित्वा शून्यताशून्यतायां स्थित्वा महाशून्यतायां स्थित्वा परमार्थशून्यतायां स्थित्वा संस्कृतशून्यतायां स्थित्वा असंस्कृतशून्यतायां स्थित्वा अत्यन्तशून्यतायां स्थित्वा अनवराग्रशून्यतायां स्थित्वा अनवकारशून्यतायां स्थित्वा प्रकृतिशून्यतायां स्थित्वा सर्व्वधर्म्मशून्यतायां स्थित्वा स्वलक्षणशून्यतायां स्थित्वा अनुपलम्भशून्यतायां स्थित्वा अभावशून्यतायां स्थित्वा स्वभावशून्यतायां स्थित्वा अभावस्वभावशून्यतायां स्थित्वा महतः सत्त्वराशेर्नियतस्याग्र्यतां कारयितव्या।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायाञ्चरता स्मृत्युपस्थानेषु स्थित्वा सम्यक् प्रहाणेषु स्थित्वा ऋद्धिपादेषु

स्थित्वा इन्द्रियेषु स्थित्वा बलेषु स्थित्वा बोध्यङ्गेषु स्थित्वा आर्य्याष्टाङ्गमार्गे स्थित्वा अन्यसत्येषु स्थित्वा ध्यानेषु स्थित्वा अप्रमाणेषु स्थित्वा आरूप्यसमापत्तिषु स्थित्वा विमोक्षेषु स्थित्वा अनुपूर्वविहारसमापत्तिषु स्थित्वा शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखेषु स्थित्वा समाधिषु स्थित्वा धारणीमुखेषु स्थित्वा तथागतबलेषु स्थित्वा वैशारद्येषु स्थित्वा प्रतिसम्वित्सु स्थित्वा महामैत्र्यां स्थित्वा महाकरुणायां स्थित्वा अष्टादशावेणिकबुद्धधर्म्मेषु स्थित्वा महतः सत्वराशेर्नियतस्याग्र्यता कारयितव्या। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायाञ्चरता शूरङ्गमसमाधौ स्थित्वा रत्नमुद्रायां समाधौ स्थित्वा सिंहविक्रीड़िते समाधौ स्थित्वा सुचन्द्रसमाधौ स्थित्वा चन्द्रध्वजसमाधौ स्थित्वा सर्वधर्म्मोद्गतेसमाधौ स्थित्वा सर्वधर्म्ममुद्रायां समाधौ स्थित्वा विलोकितमूर्द्धिसमाधौ स्थित्वा धर्म्मधातुनियतेसमाधौ स्थित्वा नियतध्वजकेतौ समाधौ स्थित्वा वज्रोपमे समाधौ स्थित्वा सर्वधर्म्मप्रवेशमुद्रायां समाधौ स्थित्वा समाधिराजसुप्रतिष्ठिते समाधौ स्थित्वा रत्नव्यूहसमाधौ स्थित्वा समुद्गते समाधौ स्थित्वा निरुक्तिनियतप्रवेशे समाधौ स्थित्वा अधिवचनसंप्रवेशे समाधौ स्थित्वा दिग्विलोकिते समाधौ स्थित्वा आधारमुद्रायां समाधौ स्थित्वा असम्प्रमोषे समाधौ स्थित्वा सर्व्वधर्म्मसमवसरणसागरमुद्रायां समाधौ स्थित्वा आकाशस्फुरणे समाधौ स्थित्वा वज्रमण्डले समाधौ स्थित्वा ध्वजाग्रकेयूरे समाधौ स्थित्वा इन्द्रकेतुसमाधौ स्थित्वा श्रोतोऽनुगते समाधौ स्थित्वा सिंहविक्रीड़िते समाधौ स्थित्वा व्युत्क्रान्ते समाधौ स्थित्वा

रणंजहे समाधौ स्थित्वा वैरोचने समाधौ स्थित्वा अनिमेषसमाधौ स्थित्वा अनिकेतस्थिते समाधौ स्थित्वा निश्चिते समाधौ स्थित्वा विमलप्रदीपे समाधौ स्थित्वा अनन्तप्रभे समाधौ स्थित्वा प्रभाकरे समाधौ स्थित्वा समन्तावभासे समाधौ स्थित्वा शुद्धावभासे समाधौ स्थित्वा विमलप्रभे समाधौ स्थित्वा रतिकरे समाधौ स्थित्वा विद्युत्प्रदीपे समाधौ स्थित्वा अक्षये समाधौ स्थित्वा अजये समाधौ स्थित्वा तेजोवत्यां समाधौ स्थित्वा क्षयापगतसमाधौ स्थित्वा अनिञ्जेसमाधौ स्थित्वा विवर्ण्णे समाधौ स्थित्वा सूर्य्यप्रदीपे समाधौ स्थित्वा चन्द्रविमले समाधौ स्थित्वा प्रज्ञाप्रदीपे समाधौ स्थित्वा शुद्धाप्रतिभासे समाधौ स्थित्वा आलोककरे समाधौ स्थित्वा काराकारे समाधौ स्थित्वा ज्ञानकेतुसमाधौ स्थित्वा वज्रोपमे समाधौ स्थित्वा चित्तस्थितिसमाधौ स्थित्वा समन्तालोके समाधौ स्थित्वा सुप्रतिष्ठिते समाधौ स्थित्वा रत्नकोटिसमाधौ स्थित्वा वरधर्म्ममुद्रायां समाधौ स्थित्वा सर्वधर्म्मसमतायां समाधौ स्थित्वा रतिञ्जहेसमाधौ स्थित्वा धर्म्मोद्गते समाधौ स्थित्वा विकिरणे समाधौ स्थित्वा सर्वधर्म्मपदप्रभेदे समाधौ स्थित्वा समाक्षरावकारे समाधौ स्थित्वा अक्षरापगते समाधौ स्थित्वा आवरणच्छेदने समाधौ स्थित्वा अविकारे समाधौ स्थित्वा अप्रकारे समाधौ स्थित्वा नामनियतप्रवेशे समाधौ स्थित्वा अनिकेतचारिणि समाधौ स्थित्वा तिमिरापगते समाधौ स्थित्वा चारित्रवतिसमाधौ स्थित्वा अचले समाधौ स्थित्वा विषयतीर्णे समाधौ स्थित्वा सर्व्वगुणसञ्चयगते समाधौ स्थित्वा स्थितनिश्चित्तसमाधौ स्थित्वा शुभपुष्पितशुद्धिसमाधौ स्थित्वा बोध्यङ्गवत्यां समाधौ

स्थित्वा अनन्तप्रतिभानेसमाधौ स्थित्वा असमसमसमाधौ स्थित्वा सर्व्वधर्म्मातिक्रमणे समाधौ स्थित्वा परिच्छेदकरे समाधौ स्थित्वा विमतिविकरणे समाधौ स्थित्वा निरधिष्ठे समाधौ स्थित्वा एकव्यूहे समाधौ स्थित्वा आकाराभिनिर्हारे समाधौ स्थित्वा एकाकार समाधौ स्थित्वा आकारानवकारे समाधौ स्थित्वा नैर्व्वेधिसर्व्वभववलापगते समाधौ स्थित्वा सङ्केतरुतप्रवेशे समाधौ स्थित्वा गोघोषाचर समाधौ स्थित्वा ज्वलनोल्कासमाधौ स्थित्वा लक्षणपरिशोधन समाधौ स्थित्वा अनभिलक्षिते समाधौ स्थित्वा सर्व्वाकार वरोपेते समाधौ स्थित्वा सर्व्वसुखदुःखनिरभिनन्दिसमाधौ स्थित्वा अक्षकरण्डेसमाधौ स्थित्वा धारणीमतिसमाधौ स्थित्वा सम्यक्त्वमिथ्यात्वसंग्रसनसमाधौ स्थित्वा सर्वरोषनिरोधसंप्रशमनसमाधौ स्थित्वा अनुरोधाप्रतिरोधे समाधौ स्थित्वा सारवति समाधौ स्थित्वा परिपूर्णचन्द्रविमलप्रभे समाधौ स्थित्वा विद्युत्प्रभे समाधौ स्थित्वा महाव्यूहसमाधौ स्थित्वा सर्व्वाकारप्रभाकारसमाधौ स्थित्वा समाधिसमतासमाधौ स्थित्वा अरजोविरजोनययुक्तौ समाधौ स्थित्वा अरणसर्वसमरसरणे समाधौ स्थित्वा अनिलम्भनिकेतनिरते समाधौ स्थित्वा तथतास्थितनिश्चिन्ते समाधौ स्थित्वा कायकलिसम्भ्रमथनसमाधौ स्थित्वा वाककलिविध्वंसनगगणकल्पे समाधौ स्थित्वा आकाशासङ्गविमुक्तिनिरूपलेपसमाधौ स्थित्वा महतः सत्त्वराशेर्नियतस्याग्र्यतां कारयितव्या।

तच्चानुपलम्भयोगेन। इह सुभूते धर्म्मेषु स्थित्वा बोधिसत्त्वो

महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाञ्चरन् महतः सत्त्वराशेर्निर्थतस्याऽग्र्यतां कारयिष्यति। तेन बोधिसत्त्वो महासत्त्व इत्युच्यते।

अथायुष्माञ्छारद्वतीपुत्रोभगवन्तमेतदवोचत्। ममाऽपि भगवन् प्रतिभाति। येनार्थेन बोधिसत्त्वो महासत्त्व इत्युच्यते। भगवानाह। प्रतिभातु ते शारद्वतीपुत्र येनार्थेन बोधिसत्त्वो महासत्त्व इत्युच्यते। शारद्वतीपुत्र आह। आत्मदृष्टेर्भगवन् प्रहाणाय सत्त्वेभ्यो-धर्मं देशयति। सत्त्वदृष्टेः प्रहाणाय। जीवदृष्टेः प्रहाणाय। पोष-दृष्टेः प्रहाणाय। पुद्गलदृष्टेः प्रहाणाय। पुरुषदृष्टेः प्रहाणाय। मनुजदृष्टेः प्रहाणाय। मानवदृष्टेः प्रहाणाय। कारकदृष्टेः प्रहा-णाय। कारापकदृष्टेः प्रहाणाय। उत्थापकदृष्टेः प्रहाणाय। समुत्थापकदृष्टेः प्रहाणाय। वेदकदृष्टेः प्रहाणाय। वेदयितृकदृष्टेः प्रहाणाय। ज्ञानकदृष्टेः प्रहाणाय। पश्यकदृष्टेः प्रहाणाय। उच्छेददृष्टेः प्रहाणाय। शाश्वतदृष्टेः प्रहाणाय। अस्तिदृष्टेः प्रहा-णाय। नास्तिदृष्टेः प्रहाणाय। स्कन्धदृष्टेः प्रहाणाय। धातुदृष्टेः प्रहाणाय। आयतनदृष्टेः प्रहाणाय। प्रतीत्यसमुत्पादनदृष्टेः प्रहाणाय। सत्यदृष्टेः प्रहाणाय। पारमितादृष्टेः प्रहाणाय। शून्यतादृष्टेः प्रहा-णाय। स्मृत्युपस्थानदृष्टेः प्रहाणाय। सम्यक्प्रहाणदृष्टेः प्रहाणाय। ऋद्धिपाददृष्टेः प्रहाणाय। इन्द्रियदृष्टे प्रहाणाय। बलदृष्टेः प्रहा-णाय। बोध्यङ्गदृष्टेः प्रहाणाय। आर्य्याष्टाङ्गमार्गदृष्टेः प्रहाणाय। आर्य्यसत्यदृष्टेः प्रहाणाय। ध्यानदृष्टेः प्रहाणाय। अप्रमाणदृष्टेः प्रहाणाय। आरूप्यसमापत्तिदृष्टेः प्रहाणाय। विमोक्षदृष्टेः प्रहा-णाय। अनुपूर्वविहारसमापत्तिदृष्टेः प्रहाणाय। शून्यतानिमित्ता-

प्रणिहितविमोक्षमुखदृष्टेः प्रहाणाय। समाधिदृष्टेः प्रहाणाय। धारणीमुखदृष्टेः प्रहाणाय। तथागतबलदृष्टेः प्रहाणाय। वैशारद्यदृष्टेः प्रहाणाय। प्रतिसम्विद्दृष्टेः प्रहाणाय। महामैत्रीदृष्टेः प्रहाणाय। महाकरुणादृष्टेः प्रहाणाय। आवेणिकबुद्धधर्म्मदृष्टेः प्रहाणाय। सत्त्वपरिपाकदृष्टेः प्रहाणाय। बुद्धक्षेत्रपरिशोधनदृष्टेः प्रहाणाय। बोधिदृष्टेः प्रहाणाय। बुद्धदृष्टेः प्रहाणाय। धर्म्मचक्रप्रवर्त्तनदृष्टेः प्रहाणाय। परिनिर्व्वाणदृष्टेः प्रहाणाय। सत्त्वेभ्योधर्म्मं देशयत्यनुपलम्भयोगेन। तेनार्थेन बोधिसत्त्वो महासत्त्व इत्युच्यते।

अथायुष्मान् सुभूतिरायुष्मन्तं शारद्वतीपुत्रमेतदवोचत्। केन कारणेनायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य रूपदृष्टिर्भवति। वेदनादृष्टिर्भवति। संज्ञादृष्टिर्भवति। संस्कारदृष्टिर्भवति। विज्ञानदृष्टिर्भवति। चक्षुर्दृष्टिर्भवति। श्रोत्रदृष्टिर्भवति। घ्राणदृष्टिर्भवति। जिह्वादृष्टिर्भवति। कायदृष्टिर्भवति। मनोदृष्टिर्भवति। रूपदृष्टिर्भवति। शब्ददृष्टिर्भवति। गन्धदृष्टिर्भवति। रसदृष्टिर्भवति। स्पर्शदृष्टिर्भवति। धर्म्मदृष्टिर्भवति। चक्षुर्विज्ञानदृष्टिर्भवति। श्रोत्रविज्ञानदृष्टिर्भवति। घ्राणविज्ञानदृष्टिर्भवति। जिह्वाविज्ञानदृष्टिर्भवति। कायविज्ञानदृष्टिर्भवति। मनोविज्ञानदृष्टिर्भवति। चक्षुःसंस्पर्शदृष्टिर्भवति। श्रोत्रसंस्पर्शदृष्टिर्भवति। घ्राणसंस्पर्शदृष्टिर्भवति। जिह्वासंस्पर्शदृष्टिर्भवति। कायसंस्पर्शदृष्टिर्भवति। मनःसंस्पर्शदृष्टिर्भवति। चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिर्भवति। श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिर्भवति। घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिर्भवति। जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिर्भवति। कायसंस्पर्शप्रत्यय-

वेदनादृष्टिर्भवति। मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिर्भवति। पृथिवीधातुदृष्टिर्भवति। अब्धातुदृष्टिर्भवति। तेजोधातुदृष्टिर्भवति। वायुधातुदृष्टिर्भवति। आकाशधातुदृष्टिर्भवति। विज्ञानधातुदृष्टिर्भवति। अविद्यादृष्टिर्भवति। संस्कारदृष्टिर्भवति। विज्ञानदृष्टिर्भवति। नामरूपदृष्टिर्भवति। षडायतनदृष्टिर्भवति। स्पर्शदृष्टिर्भवति। वेदनादृष्टिर्भवति। तृष्णादृष्टिर्भवति। उपादानदृष्टिर्भवति। भवदृष्टिर्भवति। जातिदृष्टिर्भवति। जरामरणदृष्टिर्भवति।

दानपारमितादृष्टिर्भवति। शीलपारमितादृष्टिर्भवति। क्षान्तिपारमितादृष्टिर्भवति। वीर्य्यपारमितादृष्टिर्भवति। ध्यानपारमितादृष्टिर्भवति। प्रज्ञापारमितादृष्टिर्भवति। अध्यात्मशून्यतादृष्टिर्भवति। बहिर्द्धाशून्यतादृष्टिर्भवति। अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतादृष्टिर्भवति। शून्यताशून्यतादृष्टिर्भवति। महाशून्यतादृष्टिर्भवति। परमार्थशून्यतादृष्टिर्भवति। संस्कृतशून्यतादृष्टिर्भवति। असंस्कृतशून्यतादृष्टिर्भवति। अत्यन्तशून्यतादृष्टिर्भवति। अनवराग्रशून्यतादृष्टिर्भवति। अनवकारशून्यतादृष्टिर्भवति। प्रकृतिशून्यतादृष्टिर्भवति। सर्व्वधर्म्मशून्यतादृष्टिर्भवति। स्वलक्षणशून्यतादृष्टिर्भवति। अभावशून्यतादृष्टिर्भवति। स्वभावशून्यतादृष्टिर्भवति। अभावस्वभावशून्यतादृष्टिर्भवति।

स्मृत्युपस्थानदृष्टिर्भवति। सम्यक्प्रहाणदृष्टिर्भवति। ऋद्धिपाददृष्टिर्भवति। इन्द्रियदृष्टिर्भवति। बलदृष्टिर्भवति। बोध्यङ्गदृष्टिर्भवति। आर्य्याष्टाङ्गमार्गदृष्टिर्भवति। आर्य्यसत्यदृष्टिर्भवति।

ध्यानदृष्टिर्भवति। अप्रमाणदृष्टिर्भवति। आरूप्यसमापत्तिदृष्टिर्भवति। विमोक्षदृष्टिर्भवति। अनुपूर्व्वविहारसमापत्तिदृष्टिर्भवति। शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखदृष्टिर्भवति। अभिज्ञादृष्टिर्भवति। समाधिदृष्टिर्भवति। धारणीमुखदृष्टिर्भवति। तथागतबलदृष्टिर्भवति। वैशारद्यदृष्टिर्भवति। प्रतिसंवित्दृष्टिर्भवति। महामैत्रादृष्टिर्भवति। महाकरुणादृष्टिर्भवति। आवेणिकबुद्धधर्म्मदृष्टिर्भवति। बुद्धक्षेत्रशोधनदृष्टिर्भवति। बोधिदृष्टिर्भवति। बुद्धदृष्टिर्भवति। धर्मदृष्टिर्भवति। धर्मचक्रप्रवर्त्तनदृष्टिर्भवति। परिनिर्व्वाणदृष्टिर्भवति।

आह। इहायुष्मान् सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्ननुपाय कौशल्येन रूपमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। वेदनामुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। संज्ञामुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। संस्कारानुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। विज्ञानमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। चक्षुरुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। श्रोत्रमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। घ्राणमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। जिह्वामुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। कायमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। मन उपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। रूपमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। शब्दमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। गन्धमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। रसमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। स्पर्शमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। धर्म्मानुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भ-

योगेन। चक्षुर्विज्ञानमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। श्रोत्र-विज्ञानमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। घ्राणविज्ञानमुपलभ्य-दृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। जिह्वाविज्ञानमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादय-त्युपलम्भयोगेन। कायविज्ञानमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। मनोविज्ञानमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। चक्षुःसंस्पर्शमुप-लभ्यदृष्टिंमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। श्रोत्रसंस्पर्शमुपलभ्यदृष्टिमुत्पाद-यत्युपलम्भयोगेन। घ्राणसंस्पर्शमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। जिह्वासंस्पर्शमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। कायसंस्पर्शमुपल-भ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। मनःसंस्पर्शमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादय-त्युपलम्भयोगेन। पृथिवीधातुमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। अब्धातुमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। तेजोधातुमुपलभ्य-दृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। वायुधातुमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युप-लम्भयोगेन। आकाशधातुमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। विज्ञानधातुमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। अविद्यामुपलभ्य-दृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। संस्कारानुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपल-म्भयोगेन। विज्ञानमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। नामरूप-मुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। षडायतनमुपलभ्यदृष्टिमुत्पा-दयत्युपलम्भयोगेन। स्पर्शमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। वेद-नामुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। तृष्णामुपलभ्यदृष्टिमुत्पा-दयत्युपलम्भयोगेन। उपादानमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। भवमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। जातिमुपलभ्यदृष्टिमुत्पा-दयत्युपलम्भयोगेन। जरामरणमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन।

दानपारमितासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। शीलपारमितासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। क्षान्तिपारमितासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। वीर्य्यपारमितासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। ध्यानपारमितासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। प्रज्ञापारमितासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन।

अध्यात्मशून्यतासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। बहिर्द्धाशून्यतासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। शून्यताशून्यतासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। महाशून्यतासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। परमार्थशून्यतासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। संस्कृतशून्यतासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। असंस्कृतशून्यतासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। अत्यन्तशून्यतासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। अनवराग्रशून्यतासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। अनवकारशून्यतासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। प्रकृतिशून्यतासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। सर्व्वधर्म्मशून्यतासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। स्वलक्षणशून्यतासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। अनुपलम्भशून्यतासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। अभावशून्यतासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। स्वभावशून्यतासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। अभावस्वभावशून्यतासुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन।

स्मृत्युपस्थानान्युपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। सम्यक्प्रहाणान्युपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। ऋद्धिपादानुपलभ्यदृष्टि-

मुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। इन्द्रियान्युपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भ-
योगेन। बलान्युपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। बोध्यङ्गान्यु-
पलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। आर्य्याष्टाङ्गमार्गमुपलभ्यदृष्टि-
मुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। आर्य्यसत्यान्युपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युप-
लम्भयोगेन। ध्यानान्युपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। अप्रमा-
णान्युपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। आरूप्यसमापत्तीरुपलभ्य
दृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। विमोक्षानुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युप-
लम्भयोगेन। अनुपूर्व्वविहारसमापत्तीरुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयति अनु-
पलम्भयोगेन। शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखान्युपलभ्यदृष्टि-
मुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। अभिज्ञा उपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युप-
लम्भयोगेन। समाधीनुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। धारणी-
मुखान्युपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। तथागतबलान्युपलभ्य-
दृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। वैशारद्यान्युपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युप-
लम्भयोगेन। प्रतिसम्विद उपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन।
महामैत्रीमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। महाकरुणामुप-
लभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। आवेणिकबुद्धधर्मानुपलभ्यदृष्टि-
मुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। सत्त्वपरिपाकमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युप-
लम्भयोगेन। बुद्धक्षेत्रपरिशोधनमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भ-
योगेन। बोधिमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। बुद्धमुपलभ्य-
दृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन। धर्म्ममुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भ-
योगेन। धर्म्मचक्रप्रवर्त्तनमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन।
परिनिर्व्वाणमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलम्भयोगेन।

अनेन कारणेनायुष्मन् सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य रूपदृष्टिर्भवति। वेदनादृष्टिर्भवति। संज्ञादृष्टिर्भवति। संस्कारदृष्टिर्भवति। विज्ञानदृष्टिर्भवति। अनेन कारणेन चक्षुर्दृष्टिर्भवति। श्रोत्रदृष्टिर्भवति। घ्राणदृष्टिर्भवति। जिह्वादृष्टिर्भवति। कायदृष्टिर्भवति। मनोदृष्टिर्भवति। अनेन कारणेन सुरूपदृष्टिर्भवति। शब्ददृष्टिर्भवति। गन्धदृष्टिर्भवति। रसदृष्टिर्भवति। स्पर्शदृष्टिर्भवति। धर्म्मदृष्टिर्भवति। अनेन कारणेन चक्षुर्व्विज्ञानदृष्टिर्भवति। श्रोत्रविज्ञानदृष्टिर्भवति। घ्राणविज्ञानदृष्टिर्भवति। जिह्वाविज्ञानदृष्टिर्भवति। कायविज्ञानदृष्टिर्भवति। मनोविज्ञानदृष्टिर्भवति। अनेन कारणेन चक्षुःसंस्पर्शदृष्टिर्भवति। श्रोत्रसंस्पर्शदृष्टिर्घ्राणसंस्पर्शदृष्टिर्जिह्वासंस्पर्शदृष्टिः कायसंस्पर्शदृष्टिर्मनःसंस्पर्शदृष्टिर्भवति। अनेनकारणेन चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिर्भवति। श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिर्घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिर्जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिर्मनसंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिर्भवति।

अनेन कारणेन पृथिवीधातुदृष्टिर्भवति। अब्धातुदृष्टिस्तेजोधातुदृष्टिर्व्वायुधातुदृष्टिराकाशधातुदृष्टिर्व्विज्ञानधातुदृष्टिर्भवति। अनेन कारणेनाऽविद्यादृष्टिर्भवति। संस्कारदृष्टिर्व्विज्ञानदृष्टिर्नामरूपदृष्टिः षड़ायतनदृष्टिः स्पर्शदृष्टिर्व्वेदनादृष्टिस्तृष्णादृष्टिरुपादानदृष्टिर्भवदृष्टिर्जातिदृष्टिर्जरामरणदृष्टिर्भवति। अनेन कारणेन दानपारमितादृष्टिर्भवति। शीलपारमितादृष्टिः क्षान्तिपारमितादृष्टिर्वीर्य्यपारमितादृष्टिर्ध्यानपारमितादृष्टिः प्रज्ञापारमितादृष्टिर्भवति।

अनेन कारणेनाध्यात्मशून्यतादृष्टिर्भवति। बहिर्द्धाशून्यतादृष्टि-

रध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतादृष्टिः शून्यताशून्यतादृष्टिर्महाशून्यतादृष्टिः परमार्थशून्यतादृष्टिः संस्कृतशून्यतादृष्टिरसंस्कृतशून्यतादृष्टिरत्यन्तशून्यतादृष्टिरनवराग्रशून्यतादृष्टिरनवकारशून्यतादृष्टिः प्रकृतिशून्यतादृष्टिः सर्व्वधर्म्मशून्यतादृष्टिः स्वलक्षणशून्यतादृष्टिरनुपलम्भशून्यतादृष्टिरभावशून्यतादृष्टिः स्वभावशून्यतादृष्टिरभावस्वभावशून्यतादृष्टिर्भवति।

अनेन कारणेन स्मृत्युपस्थानदृष्टिर्भवति। सम्यक् प्रहाणदृष्टिर्ऋद्धिपाददृष्टिरिन्द्रियदृष्टिर्बलदृष्टिर्बोध्यङ्गदृष्टिरार्य्याष्टाङ्गमार्गदृष्टिरार्य्यसत्यदृष्टिर्ध्यानदृष्टिरप्रमाणदृष्टिरारूप्यसमापत्तिदृष्टिर्व्विमोक्षदृष्टिरनुपूर्व्वविहारदृष्टिः शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखदृष्टिरभिज्ञादृष्टिः समाधिदृष्टिर्धारणीमुखदृष्टिस्तथागतबलदृष्टिर्व्वैशारद्यदृष्टिः प्रतिसम्विद्दृष्टिः महामैत्रीदृष्टिर्महाकरुणादृष्टिरावेणिकबुद्धधर्म्मदृष्टिः सत्त्वपरिपाकदृष्टिर्बुद्धक्षेत्रपरिशोधनदृष्टिर्ब्बोधिदृष्टिर्बुद्धदृष्टिर्धर्म्मदृष्टिर्धर्म्मचक्रप्रवर्त्तनदृष्टिः परिनिर्व्वाणदृष्टिर्भवति।

तत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नुपायकौशल्येनैषां दृष्टिगतानां प्रहाणाय धर्म्मं देशयत्यनुपलम्भयोगेन। अथायुष्मान् सुभूतिर्भगवन्तमेतदवोचत्। ममापि भगवान् तत्प्रतिभाति येनार्थेन बोधिसत्त्वोमहासत्त्व इत्युच्यते। भगवानाह। प्रतिभातु ते सुभूते। सुभूतिराह। यदपि भगवान् बोधिचित्तमसमचित्तमसाधारणचित्तं सर्व्वश्रावकप्रत्येकबुद्धैस्तत्रापि चित्तेऽसक्तस्तेनार्थेन बोधिसत्त्वोमहासत्त्व इत्युच्यते। तत्कस्य हेतोः। तथा हि तत्सर्व्वज्ञताचित्तमनाश्रवमपर्य्यापन्नं यदपि तत्सर्व्वज्ञताचित्तमनाश्रवमपर्य्या-

पन्नं त्रैधातुके तत्रापि चित्तेऽसक्तः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। तस्माद्बोधिसत्त्वोमहासत्त्व इति संख्यां गच्छति।

अथायुष्माञ्छारद्वतीपुत्र आयुष्मन्तं सुभूतिमेतदवोचत्। कतमस्तदायुष्मन् सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यासमचित्तमसाधारणचित्तं सर्व्वश्रावकप्रत्येकबुद्धैः। सुभूतिराह। इहायुष्माञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रथम चित्तोत्पादमुपादाय। न कस्यचिद्धर्म्मस्योत्पादं न निरोधं समनुपश्यति। न हानिं न वृद्धिं न गतिं नागतिं न संक्लेशं न व्यवदानं। यत्र चायुष्मन् शारद्वतीपुत्र नोत्पादो न निरोधो न हानिर्नवृद्धिर्नगतिर्नागतिर्नसंक्लेशो न व्यवदानं तत्र न श्रावकचित्तं न प्रत्येकचित्तं न प्रत्येकबुद्धचित्तं न बोधिचित्तं न सम्यक्सम्बुद्धचित्तमिदमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यासमचित्तमसाधारणचित्तं सर्व्वश्रावकप्रत्येकबुद्धैः। आह। यदायुष्मन् सुभूते एवं वदसि। यदपि तत्सर्व्वज्ञताचित्तमनास्रवमपर्यापन्नं तत्रापि चित्तेन सक्त इति। न ह्यायुष्मन् सुभूते रूपमप्यसक्तं वेदनापि संज्ञापि संस्कारा अपि विज्ञानमप्यसक्तं चक्षुरप्यसक्तं श्रोत्रमप्यसक्तं घ्राणमप्यसक्तं जिह्वाप्यसक्ता कायोप्यसक्तः मनोप्यसक्तं। रूपमप्यासक्तं शब्दोप्यसक्तो गन्धोऽप्यसक्तो रसोऽप्यसक्तः स्पर्शोप्यसक्तः धर्म्मोऽप्यसक्ताः। चक्षुर्व्विज्ञानमप्यसक्तं श्रोत्रविज्ञानमप्यसक्तं घ्राणविज्ञानमप्यसक्तं जिह्वाविज्ञानमप्यसक्तं कायविज्ञानमप्यसक्तं मनोविज्ञानमप्यसक्तं। चक्षुःसंस्पर्शोऽप्यसक्तः श्रोत्रसंस्पर्शोऽप्यसक्तः घ्राणसंस्पर्शोऽप्यसक्तः जिह्वासंस्पर्शोऽप्यसक्तः। कायसंस्पर्शोऽप्यसक्तः मनःसंस्पर्शोऽप्यसक्तः। चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽप्यसक्ता श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽप्य-

सक्ता । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽप्यसक्ता । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाप्यसक्ता । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽप्यसक्ता । मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽप्यसक्ता ।

पृथिवीधातुरप्यसक्तः । अब्धातुरप्यसक्तः । तेजोधातुरप्यसक्तः । वायुधातुरप्यसक्तः । आकाशधातुरप्यसक्तः । विज्ञानधातुरप्यसक्तः । अविद्याऽप्यसक्तासंस्काराऽप्यसक्ताः । विज्ञानमप्यसक्तं । नामरूपमप्यसक्तं । षड़ायतनमप्यसक्तं । स्पर्शोऽप्यसक्तः । वेदनाऽप्यसक्ता । तृष्णाऽप्यसक्ता । उपादानमप्यसक्तं । भावाऽप्यसक्तः । जातिरप्यसक्ता । जरामरणमप्यसक्तं ।

दानपारमिताप्यसक्ता । शीलपारमिताप्यसक्ता । क्षान्तिपारमिताप्यसक्ता । वीर्य्यपारमिताप्यसक्ता । ध्यानपारमिताप्यसक्ता । प्रज्ञापारमिताप्यसक्ता ।

अध्यात्मशून्यताप्यसक्ता । बहिर्द्धाशून्यताप्यसक्ता । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यताप्यसक्ता । शून्यताशून्यताप्यसक्ता । महाशून्यताप्यसक्ता । परमार्थशून्यताप्यसक्ता। संस्कृतशून्यताप्यसक्ता । असंस्कृतशून्यताप्यसक्ता । अत्यन्तशून्यताप्यसक्ता । अनवराग्रशून्यताप्यसक्ता । अनवकारशून्यताप्यसक्ता । प्रकृतिशून्यताप्यसक्ता । सर्व्वधर्म्मशून्यताप्यसक्ता । स्वलक्षणशून्यताप्यसक्ता । अनुपलम्भशून्यताप्यसक्ता । अभावशून्यताप्यसक्ता । स्वभावशून्यताप्यसक्ता । अभावस्वभावशून्यताप्यसक्ता ।

स्मृत्युपस्थानान्यप्यसक्तानि । सम्यक्प्रहाणान्यप्यसक्तानि । ऋद्धिपादाप्यसक्ताः । इन्द्रियान्यप्यसक्तानि । बलान्यप्यसक्तानि । बोध्यङ्गान्यप्यसक्तानि । आर्य्याष्टाङ्गमार्गोऽप्यसक्तः । आर्य्यसत्यान्यप्यसक्तानि ।

ध्यानान्यप्यसक्तानि। अप्रमाणान्यप्यसक्तानि। आरूप्यसमापत्तयो-ऽप्यसक्ताः। विमोक्षाप्यसक्ताः। अनुपूर्व्वविहारसमापत्तयोऽप्यसक्ताः। शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखान्यप्यसक्तानि। अभिज्ञाप्य-सक्ताः। समाधयोऽप्यसक्ता। धारणीमुखान्यप्यसक्तानि। तथागत-बलान्यप्यसक्तानि। वैशारद्यान्यप्यसक्तानि। प्रतिसम्विदोऽप्यसक्ताः। महामैत्र्यप्यसक्ता। महाकरुणाप्यसक्ता। आवेणिकबुद्धधर्म्माप्यसक्ताः। सर्व्वज्ञताप्यसक्ता। मार्गाकारज्ञताप्यसक्ता। सर्व्वाकारज्ञताप्यसक्ता।

सुभूतिराह। एवमेतदायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र रूपमप्यसक्तं। वेदना-ऽप्यसक्ता। संज्ञाप्यसक्ता। संस्काराप्यसक्ताः। विज्ञानमप्यसक्तं। चक्षु-रप्यसक्तं। श्रोत्रमप्यसक्तं। घ्राणमप्यसक्तं। जिह्वाप्यसक्तं। कायोऽप्य-सक्तः। मनोप्यसक्तं। रूपमप्यसक्तं। शब्दोऽप्यसक्तः। गन्धोऽप्यसक्तः। रसोऽप्यसक्तः। स्पर्शाप्यसक्तः। धर्म्माप्यसक्ताः। चक्षुर्व्विज्ञानमप्य-सक्तं। श्रोत्रविज्ञानमप्यसक्तं। घ्राणविज्ञानमप्यसक्तं। जिह्वाविज्ञान-मप्यसक्तं। कायविज्ञानमप्यसक्तं। मनोविज्ञानमप्यसक्तं। चक्षुः-संस्पर्शोऽप्यक्तः। श्रोत्रसंस्पर्शोऽप्यसक्तः। घ्राणसंस्पर्शोऽप्यसक्तः। जिह्वा-संस्पर्शोऽप्यसक्तः। कायसंस्पर्शोऽप्यसक्तः। मनःसंस्पर्शोऽप्यसक्तः। चक्षुः-संस्पर्शप्रत्ययवेदनाप्यसक्ता। श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाप्यसक्ता। घ्राण-संस्पर्शप्रत्ययवेदनाप्यसक्ता। जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाप्यसक्ता। काय-संस्पर्शप्रत्ययवेदनाप्यसक्ता। मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाप्यसक्ता।

पृथिवीधातुरप्यसक्तः। अब्धातुरप्यसक्तः। तेजोधातुरप्यसक्तः। वायुधातुरप्यसक्तः। आकाशधातुरप्यसक्तः। विज्ञानधातुरप्यसक्तः। अविद्याऽप्यसक्ता। संस्काराऽप्यसक्ताः। विज्ञानमप्यसक्तं। नामरूप-

मप्यसक्तं। षडायतनमप्यसक्तं। स्पर्शोऽप्यसक्तः। वेदनाप्यसक्ता। तृष्णाप्यसक्ता। उपादानमप्यसक्तं। भवोऽप्यसक्तः। जातिरप्यसक्ता। जरामरणमप्यसक्तं।

दानपारमिताप्यसक्ता। शीलपारमिताप्यसक्ता। क्षान्तिपारमिताप्यसक्ता। वीर्य्यपारमिताप्यसक्ता। ध्यानपारमिताप्यसक्ता। प्रज्ञापारमिताप्यसक्ता।

अध्यात्मशून्यताप्यसक्ता। बहिर्द्धाशून्यताप्यसक्ता। अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यताप्यसक्ता। शून्यताशून्यताप्यसक्ता। महाशून्यताप्यसक्ता। परमार्थशून्यताप्यसक्ता। संस्कृतशून्यताप्यसक्ता। असंस्कृतशून्यताप्यसक्ता। अत्यन्तशून्यताप्यसक्ता। अनवराग्रशून्यताप्यसक्ता। अनवकारशून्यताप्यसक्ता। प्रकृतिशून्यताप्यसक्ता। सर्व्वधर्म्मशून्यताप्यसक्ता। स्वलक्षणशून्यताप्यसक्ता। अनुपलम्भशून्यताप्यसक्ता। अभावशून्यताप्यसक्ता। स्वभावशून्यताप्यसक्ता। अभावस्वभावशून्यताप्यसक्ता।

स्मृत्युपस्थानान्यप्यसक्तानि। सम्यक्प्रहाणान्यप्यसक्तानि। ऋद्धिपादाप्यसक्ताः। इन्द्रियान्यप्यसक्तानि। बलान्यप्यसक्तानि। बोध्यङ्गान्यप्यसक्तानि। आर्य्याष्टाङ्गमार्गोप्यसक्ताः। आर्य्यसत्यान्यप्यसक्तानि। ध्यानान्यप्यसक्तानि। अप्रमाणान्यप्यसक्तानि। आरूप्यसमापत्तयोऽप्यसक्तानि। विमोक्षाप्यसक्ताः। अनुपूर्व्वविहारसमापत्तयोऽप्यसक्ताः। शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखान्यप्यसक्तानि। अभिज्ञाप्यसक्ताः। समाधयोऽप्यसक्ताः। धारणीमुखान्यप्यसक्तानि। तथागतबलान्यप्यसक्तानि। वैशारद्यान्यप्यसक्तानि। प्रतिसम्विदोऽप्यसक्ताः। महामैत्र्यप्यसक्ता। महाकरुणाप्यसक्ता। आवेणिकबुद्ध-

धर्म्माप्यसक्ताः। सर्व्वज्ञताप्यसक्ता। मार्गाकारज्ञताप्यसक्ता। सर्व्वाकारज्ञताप्यसक्ता।

आह। यदप्यायुष्मान् सुभूतिरेवमाह। तदपि सर्व्वज्ञताचित्तमनाश्रवमपर्य्यापन्नमिति। तत्र आयुष्मन् सुभूते बालपृथग्जनानामपि चित्तमनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। श्रावकप्रत्येकबुद्धानामपि बुद्धानामपि भगवतामपि चित्तमनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। सुभूतिराह। आयुष्मन् शारद्वतीपुत्र बालपृथग्जनानामपि चित्तमनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। श्रावकानामपि चित्तमनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। प्रत्येकबुद्धानामपि चित्तमनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। बुद्धानामपि भगवतां चित्तमनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। तथायुष्मन् सुभूते रूपमप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। वेदनाऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। संज्ञाप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। संस्कारा अप्यनाश्रवा अपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। विज्ञानमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। चक्षुरप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। श्रोत्रमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। घ्राणमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। जिह्वाऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। कायोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। मनोऽप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। रूपमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। शब्दोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यता-

मुपादाय। गन्धोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। रसोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। स्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। धर्म्मा अप्यनाश्रवा अपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। चक्षुर्व्विज्ञानमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। श्रोत्रविज्ञानमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। घ्राणविज्ञानमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। जिह्वाविज्ञानमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। कायविज्ञानमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। मनोविज्ञानमप्यनाश्रवमर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। चक्षुःसंस्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। श्रोत्रसंस्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। घ्राणसंस्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। जिह्वासंस्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। कायसंस्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। मनःसंस्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। चक्षुःसंस्पर्शजावेदनाप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। श्रोत्रसंस्पर्शजावेदनाऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। घ्राणसंस्पर्शजावेदनाप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। जिह्वासंस्पर्शजावेदनाऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। कायसंस्पर्शजावेदनाऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। मनःसंस्पर्शजावेदनाऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय।

पृथिवीधातुरप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय।

अब्धातुरप्यनास्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। तेजोधातुरप्यनास्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। वायुधातुरप्यनास्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। आकाशधातुरप्यनास्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। विज्ञानधातुरप्यनास्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अविद्याऽप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। संस्कारा अप्यनास्रवाः अपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। विज्ञानमप्यनास्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। नामरूपमप्यनास्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। षड़ायतनमप्यनास्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। स्पर्शोऽप्यनास्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। वेदनाप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। तृष्णाप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। उपादानमप्यनास्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। भावाऽप्यनास्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। जातिरप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। जरामरणमप्यनास्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय।

दानपारमिताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। शीलपारमिताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। क्षान्तिपारमिताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। वीर्य्यपारमिताऽप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। ध्यानपारमिताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। प्रज्ञापारमिताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय।

अध्यात्मशून्यताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय।

बहिर्द्धाशून्यताऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। शून्यताशून्यताऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। महाशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। परमार्थशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। संस्कृतशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। असंस्कृतशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अत्यन्तशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अनवराग्रशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अनवकारशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। प्रकृतिशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। सर्व्वधर्म्मशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। स्वलक्षणशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अनुपलम्भशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अभावशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। स्वभावशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अभावस्वभावशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय।

स्मृत्युपस्थानान्यप्यनाश्रवाऽन्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय। सम्यक्प्रहाणान्यप्यनाश्रवान्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय। ऋद्धिपादाप्यनाश्राऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। इन्द्रियान्यप्यनाश्रवान्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय। बलान्यप्यनाश्रवान्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय। बोध्यङ्गान्य-

ष्यनाश्रवान्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । मार्गोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । आर्य्यसत्यान्यप्यनाश्रवाऽन्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । ध्यानान्यप्यनाश्रवाण्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अप्रमाणान्यप्यनाश्रवाण्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । आरूप्यसमापत्तयोऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । विमोक्षाप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अनुपूर्व्वविहारसमापत्तयोऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखान्यप्यनाश्रवाण्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अभिज्ञाप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । समाधयोऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । धारणीमुखान्यनाश्रवाण्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । तथागतबलान्यप्यनाश्रवाण्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । वैशारद्यान्यप्यनाश्रवाण्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । प्रतिसम्विदोऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । महामैत्र्यप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । महाकरुणाप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । आवेणिकबुद्धधर्म्माऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्व्वज्ञताऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । मार्गाकारज्ञताऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्व्वाकारज्ञताऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।

सुभूतिराह । एवमेतदायुष्मन् शारद्वतीपुत्र यथावदसि ।

रूपमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। वेदनाप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। संज्ञाऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। संस्काराऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। विज्ञानमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय।

चक्षुरप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। श्रोत्रमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। घ्राणमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। जिह्वाप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। कायोऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। मनोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। रूपमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। शब्दोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। गन्धोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। रसोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। स्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। धर्म्माऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय।

चक्षुर्व्विज्ञानमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। श्रोत्रविज्ञानमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। घ्राणविज्ञानमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। जिह्वाविज्ञानमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। कायविज्ञानमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। मनोविज्ञानमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। चक्षुःसंस्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। श्रोत्रसंस्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्या-

पन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। घ्राणसंस्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। जिह्वासंस्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। कायसंस्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। मनःसंस्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। चक्षुःसंस्पर्शजावेदनाऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। श्रोत्रसंस्पर्शजावेदनाऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। घ्राणसंस्पर्शजावेदनाऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। जिह्वासंस्पर्शजावेदनाऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। कायसंस्पर्शजावेदनाऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। मनःसंस्पर्शजावेदनाऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय।

पृथिवीधातुरप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अब्धातुरप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। तेजोधातुरप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। वायुधातुरप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। आकाशधातुरप्यनाश्रवोपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अविद्याऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। संस्काराऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। विज्ञानमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। नामरूपमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। षड़ायतनमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय। स्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। वेदनाऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। तृष्णाप्यनाश्रवाऽर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। उपादानमप्यनाश्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यता-

मुपादाय। भवोऽप्यनास्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। जातिरप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। जरामरणमप्यनास्रवमपर्य्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय।

दानपारमिताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। शीलपारमिताप्यनास्रवाऽर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। क्षान्तिपारमिताप्यनास्रवाऽर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। वीर्य्यपारमिताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। ध्यानपारमिताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। प्रज्ञापारमिताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय।

अध्यात्मशून्यताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। बहिर्द्धाशून्यताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। शून्यताशून्यताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। महाशून्यताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। परमार्थशून्यताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। संस्कृतशून्यताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। असंस्कृतशून्यताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अत्यन्तशून्यताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अनवराग्रशून्यताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्नां प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अनवकारशून्यताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामूपादाय। प्रकृतिशून्यताऽप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। सर्व्वधर्म्मशून्यताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। स्वलक्षणशून्यताप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना

प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अनुपलम्भशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अभावशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। स्वभावशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अभावस्वभावशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय।

स्मृत्युपस्थानान्यप्यनाश्रवाण्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय। सम्यक्प्रहाणान्यप्यनाश्रवाण्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय। ऋद्धिपादाऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। इन्द्रियान्यप्यनाश्रवाण्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय। बलाण्यप्यनाश्रवाण्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय। बोध्यङ्गाप्यनाश्रवाण्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय। आर्य्याष्टाङ्गमार्गोऽप्यनाश्रवोऽपर्य्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। आर्य्यसत्यान्यप्यनाश्रवाण्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय। ध्यानान्यप्यनाश्रवाण्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अप्रमाणान्यप्यनाश्रवाण्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय। आरूप्यसमापत्तयोऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। विमोक्षाऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अनुपूर्व्वविहारसमापत्तयोऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखान्यप्यनाश्रवाण्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय। अभिज्ञाऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। समाधयोऽप्यनाश्रवाऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। धारणीमुखान्यप्यनाश्रवाण्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय। तथागतबलाण्य-

ष्यनास्रवाण्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय। वैशारद्यान्यप्यना-स्रवाण्यपर्य्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय। प्रतिसम्विदोऽप्यना-स्रवाऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। महामैत्र्यप्यनास्रवाऽपर्य्या-पन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। महाकरुणाऽप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय। आवेणिकबुद्धधर्म्माऽप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय। सर्व्वज्ञताऽप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यता-मुपादाय। मार्गाकारज्ञताऽप्यनास्रवाऽर्य्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपा-दाय। सर्व्वाकारज्ञताऽप्यनास्रवाऽपर्य्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय।

आह। यदप्यायुष्मान् सुभूतिरेवमाह। अचित्तत्वात्तचापि चित्तेऽसक्त इति। न त्वायुष्मन् सुभूते रूपमपि रूपेऽसक्तं। अवेद-नापि वेदनायामसक्ता। असंज्ञापि संज्ञायामसक्ता। असंस्काराऽपि संस्कारेष्वसक्ताः। अविज्ञानमपि विज्ञानेऽसक्तं। अचक्षुरपि चक्षु-ष्यसक्तं। अश्रोत्रमपि श्रोत्रेऽसक्तं। अघ्राणमपि घ्राणेऽसक्तं। अजिह्वापि जिह्वायामसक्ता। अकायोऽपि कायेऽसक्तः। अमनोऽपि मनस्यसक्तं। अरूपमपि रूपेऽसक्तं। अशब्दोऽपि शब्देऽसक्तः। अगन्धोऽपि गन्धे-ऽसक्तः। अरसोऽपि रसेऽसक्तः। अस्पर्शोऽपि स्पर्शेऽसक्तः। अधर्म्माऽपि धर्म्मेष्वसक्ताः। अचक्षुर्व्विज्ञानमपि चक्षुर्व्विज्ञानेऽसक्तं। अश्रोत्रविज्ञान-मपि श्रोत्रविज्ञानेऽसक्तं। अघ्राणविज्ञानमपि घ्राणविज्ञानेऽसक्तं। अजिह्वाविज्ञानमपि जिह्वाविज्ञानेऽसक्तं। अकायविज्ञानमपि कायविज्ञानेऽसक्तं। अमनोविज्ञानमपि मनोविज्ञानेऽसक्तं। अचक्षुः-संस्पर्शोऽपि चक्षुःसंस्पर्शेऽसक्तः। अश्रोत्रसंस्पर्शोऽपि श्रोत्रसंस्पर्शेऽसक्तः। अघ्राणसंस्पर्शोऽपि घ्राणसंस्पर्शेऽसक्तः। अजिह्वासंस्पर्शोऽपि जिह्वा-

संस्पर्शेऽसक्तः । अकायसंस्पर्शोऽपि कायसंस्पर्शेऽसक्तः । अमनःसंस्पर्शोऽपि मनःसंस्पर्शेऽसक्तः । अचक्षुःसंस्पर्शजावेदनापि चक्षुःसंस्पर्शजावेदनायामसक्ता । अश्रोत्रसंस्पर्शजापि वेदनाश्रोत्रसंस्पर्शजावेदनायामसक्ता । अघ्राणसंस्पर्शजापिवेदना घ्राणसंस्पर्शजावेदनायामसक्ता । अजिह्वासंस्पर्शजापि वेदनाजिह्वासंस्पर्शजावेदनायामसक्ता । अकायसंस्पर्शजापि वेदनाकायसंस्पर्शजावेदनायामसक्ता । अमनःसंस्पर्शजापि वेदनामनःसंस्पर्शजावेदनायामसक्ता ।

अपृथिवीधातुरपि पृथिवीधातावसक्तः । अनब्धातुरपि अब्धातावसक्तः । अतेजोधातुरपि तेजोधातावसक्तः । अवायुधातुरपि वायुधातावसक्तः । अनाकाशधातुरपि आकाशधातावसक्तः । अविज्ञानधातुरपि विज्ञानधातावसक्तः । अनविद्याप्यविद्यायामसक्ता । असंस्कारा अपि संस्कारेष्वसक्ताः । अविज्ञानमपि विज्ञानेऽसक्तं । अनामरूपमपि नामरूपेऽसक्तं । अषडायतनमपि षडायतनेऽसक्तं । अस्पर्शोऽपि स्पर्शेऽसक्तः । अवेदनापि वेदनायामसक्ता । अतृष्णापि तृष्णायामसक्ता । अनुपादानमप्युपादानेऽसक्तं । अभवोऽपि भवेऽसक्तः । अजातिरपि जातावसक्ता । अजरामरणमपि जरामरणेऽसक्तं* ।

अदानपारमितापि दानपारमितायामसक्ता । अशीलपारमितापि शीलपारमितायामसक्ता । अक्षान्तिपारमितापि क्षान्तिपारमितायामसक्ता । अवीर्य्यपारमितापि वीर्य्यपारमितायामसक्ता । अध्यानपारमितापि ध्यानपारमितायामसक्ता । अप्रज्ञापारमितापि प्रज्ञापारमितायामसक्ता ।

---

* *Vide* p. 1296.

अनध्यात्मशून्यताप्यध्यात्मशून्यतायामसक्ता। अबहिर्द्धाशून्यतापि बहिर्द्धाशून्यतायामसक्ता। अनध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतापि अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतायामसक्ता। अशून्यताशून्यतापि शून्यताशून्यतायामसक्ता। अमहाशून्यतापि महाशून्यतायामसक्ता। अपरमार्थशून्यतापि परमार्थशून्यतायामसक्ता। असंस्कृतशून्यतापि संस्कृतशून्यतायामसक्ता। अनसंस्कृतशून्यतापि असंस्कृतशून्यतायामसक्ता। अनत्यन्तशून्यताप्यत्यन्तशून्यतायामसक्ता। अननवराग्रशून्यताप्यनवराग्रशून्यतायामसक्ता। अननवकारशून्यताप्यनवकारशून्यतायामसक्ता। अप्रकृतिशून्यतापि प्रकृतिशून्यतायामसक्ता। असर्व्वधर्म्मशून्यतापि सर्व्वधर्म्मशून्यतायामसक्ता। अस्वलक्षणशून्यतापि स्वलक्षणशून्यतायामसक्ता। अननुपलम्भशून्यताप्यनुपलम्भशून्यतायामसक्ता। अननभावशून्यताप्यभावशून्यतायामसक्ता। अस्वभावशून्यतापि स्वभावशून्यतायामसक्ता। अनभावस्वभावशून्यताप्यभावस्वभावशून्यतायामसक्ता।

अस्मृत्युपस्थानान्यपि स्मृत्युपस्थानेष्वसक्तानि। असम्यक्प्रहाणान्यपि सम्यक्प्रहाणेष्वसक्तं। अनृद्धिपादाऽपि ऋद्धिपादेष्वसक्ताः। अनिन्द्रियान्यपीन्द्रियेष्वसक्तानि। अबलान्यपि बलेष्वसक्तानि। अबोध्यङ्गान्यपि बोध्यङ्गेष्वसक्तानि। अनार्य्याष्टाङ्गमार्गोऽप्यार्य्याष्टाङ्गमार्गेऽसक्तः। अनार्य्यसत्यान्यप्यार्य्यसत्येष्वसक्तानि। अध्यानान्यपि ध्यानेष्वसक्तानि। अनप्रमाणान्यप्यप्रमाणेष्वसक्तानि। अनारूप्यसमापत्तयोऽप्यारूप्यसमापत्तिष्वसक्ताः। अविमोक्षाऽपि विमोक्षेष्वसक्ताः। अननुपूर्व्वविहारसमापत्तयोऽप्यनुपूर्व्वविहारसमापत्तिष्वसक्ताः। अशू-

न्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखान्यपि शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखेष्वसक्तानि। अनभिज्ञाप्यभिज्ञास्वसक्ताः। असमाधयोऽपि समाधिष्वसक्ताः। अधारणीमुखान्यपि धारणीमुखेष्वसक्तानि। अतथागतबलान्यपि तथागतबलेष्वसक्तानि। अवैशारद्यान्यपि वैशारद्येष्वसक्तानि। अप्रतिसम्विदोऽपि प्रतिसम्वित्स्वसक्ताः। अमहामैत्र्यपि महामैत्र्यामसक्ता। अमहाकरुणापि महाकरुणायामसक्ता। अनावेणिकबुद्धधर्म्मा अप्यावेणिकबुद्धधर्म्मेष्वसक्ताः। असर्व्वज्ञतापि सर्व्वज्ञतायामसक्ता। अमार्गाकारज्ञतापि मार्गाकारज्ञतायामसक्ता। असर्व्वाकारज्ञतापि सर्व्वाकारज्ञतायामसक्ता।

आह। एवमेतदायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र। अरूपमपि रूपेऽसक्तं। अवेदनापि वेदनायामसक्ता। असंज्ञापि संज्ञायामसक्ता। असंस्काराऽपि संस्कारेष्वसक्ताः। अविज्ञानमपि विज्ञानेऽसक्तं। अचक्षुरपि चक्षुष्यसक्तं। अश्रोत्रमपि श्रोत्रेऽसक्तं। अघ्राणमपि घ्राणेऽसक्तं। अजिह्वापि जिह्वायामसक्ता। अकायोऽपि कायेऽसक्तः। अमनोऽपि मनस्यसक्तं। अरूपमपि रूपेऽसक्तं। अशब्दोऽपि शब्देऽसक्तः। अगन्धोऽपि गन्धेऽसक्तः। अरसोऽपि रसेऽसक्तः। अस्पर्शोऽपि स्पर्शेऽसक्तः। अधर्म्मापि धर्म्मेष्वसक्ताः। अचक्षुर्व्विज्ञानमपि चक्षुर्व्विज्ञानेऽसक्तं। अश्रोत्रविज्ञानमपि श्रोत्रविज्ञानेऽसक्तं। अघ्राणविज्ञानमपि घ्राणविज्ञानेऽसक्तं। अजिह्वाविज्ञानमपि जिह्वाविज्ञानेऽसक्तं। अकायविज्ञानमपि कायविज्ञानेऽसक्तं। अमनोविज्ञानमपि मनोविज्ञानेऽसक्तं। अचक्षुःसंस्पर्शोऽपि चक्षुःसंस्पर्शेऽसक्तः। अश्रोत्रसंस्पर्शोऽपि श्रोत्रसंस्पर्शेऽसक्तः। अघ्राणसंस्पर्शोऽपि घ्राणसंस्पर्शेऽसक्तः।

अजिह्वासंस्पर्शोऽपि जिह्वासंस्पर्शेऽसक्तः। अकायसंस्पर्शोऽपि कायसंस्पर्शेऽसक्तः। अमनःसंस्पर्शोऽपि मनःसंस्पर्शेऽसक्तः। अचक्षुःसंस्पर्शजावेदनापि चक्षुःसंस्पर्शजावेदनायामसक्ता। अश्रोत्रसंस्पर्शजावेदनापि श्रोत्रसंस्पर्शजावेदनायामसक्ता। अघ्राणसंस्पर्शजावेदनापि घ्राणसंस्पर्शजावेदनायामशक्ता। अजिह्वासंस्पर्शजावेदनापि जिह्वासंस्पर्शजावेदनायामसक्ता। अकायसंस्पर्शजावेदनापि कायसंस्पर्शजावेदनायामसक्ता। अमनःसंस्पर्शजावेदनापि मनःसंस्पर्शजावेदनायामसक्ता।

अपृथिवीधातुरपि पृथिवीधातावसक्तः। अनब्धातुरप्यब्धातावसक्तः। अतेजोधातुरपि तेजोधातावसक्तः। अवायुधातुरपि वायुधातावसक्तः। अनाकाशधातुरप्याकाशधातावसक्तः। अविज्ञानधातुरपि विज्ञानधातावसक्तः। अनविद्याप्यविद्यायामसक्ता। असंस्काराऽपि संस्कारेष्वसक्ताः। अविज्ञानमपि विज्ञानेऽसक्तं। अनामरूपमपि नामरूपेऽसक्तं। अषड़ायतनमपि षड़ायतनेऽसक्तं। अस्पर्शोऽपि स्पर्शेऽसक्तः। अवेदनापि वेदनायामसक्ता। अतृष्णापि तृष्णायामसक्ता। अनुपादानमप्युपादानेऽसक्तं। अभवोऽपि भवेऽसक्तः। अजातिरपि जातावसक्तः। अजरामरणमपि जरामरणेऽशक्तं* ।

अदानपारमितापि दानपारमितायामसक्ता। अशीलपारमिताऽपि शीलपारमितायामसक्ता। अक्षान्तिपारमिताऽपि क्षान्तिपारमितायामसक्ता। अवीर्य्यपारमिताऽपि वीर्य्यपारमितायामसक्ता। अध्यानपारमितापि ध्यानपारमितायामसक्ता। अप्रज्ञापारमिताऽपि प्रज्ञापारमितायामसक्ता। अनध्यात्मशून्यतापि अध्यात्म-

* सर्व्व आदर्शेषु एवं। *Vide* p. 1293.

शून्यतायामसक्ता। अबहिर्द्धाशून्यतापि बहिर्द्धाशून्यतायामसक्ता। अनध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतापि अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतायामसक्ता। अशून्यताशून्यतापि शून्यताशून्यतायामसक्ता। अमहाशून्यताऽपि महाशून्यतायामसक्ता। अपरमार्थशून्यतापि परमार्थशून्यतायामसक्ता। असंस्कृतशून्यताऽपि संस्कृतशून्यतायामसक्ता। अनसंस्कृतशून्यताऽपि असंस्कृतशून्यतायामसक्ता। अनत्यन्तशून्यताऽपि अत्यन्तशून्यतायामसक्ता। अननवराग्रशून्यताप्यनवराग्रशून्यतायामसक्ता। अननवकारशून्यताप्यनवकारशून्यतायामसक्ता। अप्रकृतिशून्यतापि प्रकृतिशून्यतायामसक्ता। असर्व्वधर्म्मशून्यतापि सर्व्वधर्म्मशून्यतायामसक्ता। अस्वलक्षणशून्यतापि स्वलक्षणशून्यतायामसक्ता। अननुपलम्भशून्यताप्यनुपलम्भशून्यतायामसक्ता। अनभावशून्यताप्यभावशून्यतायामसक्ता। अस्वभावशून्यतापि स्वभावशून्यतायामसक्ता। अनभावस्वभावशून्यताप्यभावस्वभावशून्यतायामसक्ता।

अस्मृत्युपस्थानान्यपि स्मृत्युपस्थानेष्वसक्तानि। असम्यक्प्रहाणान्यपि सम्यक्प्रहाणेष्वसक्तानि। अनृद्धिपादाप्यृद्धिपादेष्वसक्ताः। अनीन्द्रियानीन्द्रियेष्वसक्तानि। अबलान्यपि बलेष्वसक्तानि। अबोध्यङ्गान्यपि बोध्यङ्गेष्वसक्तानि। अनार्य्याष्टाङ्गमार्गोप्यार्य्याष्टाङ्गमार्गेऽसक्तः। अनार्य्यसत्यान्यप्यार्य्यसत्यष्वसक्तानि। अध्यानान्यपि ध्यानेष्वसक्तानि। अनप्रमाणान्यप्यप्रमाणेष्वसक्तानि। अनारूप्यसमापत्तयोप्यारूप्यसमापत्तिष्वसक्ताः। अविमोक्षाऽपि विमोक्षेष्वसक्ताः। अननुपूर्व्वविहारसमापत्तयोरनुपूर्व्वविहारसमापत्तिष्वसक्ताः। अशून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखान्यपि शून्यतानिमित्ताप्रणिहितवि-

मोक्षमुखेष्वसक्तानि। अनभिज्ञाप्यनभिज्ञास्वसक्ताः। असमाधयोऽपि समाधिष्वसक्ताः। अधारणीमुखान्यपि धारणीमुखेष्वसक्तानि। अतथागतबलान्यपि तथागतबलेष्वसक्तानि। अवैशारद्यान्यपि वैशारद्येष्वसक्तानि। अप्रतिसम्विदोऽपि प्रतिसम्वित्स्वसक्ताः। अमहामैत्र्यपि महामैत्र्यामसक्ताः। अमहाकरुणापि महाकरुणायामसक्ता। अनावेणिकबुद्धधर्म्माण्यावेणिकबुद्धधर्म्मेष्वसक्ताः। असर्वज्ञतापि सर्व्वज्ञतायामसक्ता। अमार्गाकारज्ञतापि मार्गाकारज्ञतायामसक्ता। असर्व्वाकारज्ञतापि सर्व्वाकारज्ञतायामसक्ता।

एवं खल्वायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाञ्चरन् तेनापि बोधिचित्तेनासमसमचित्तेन सर्व्वश्रावक-प्रत्येकबुद्धैर्नमन्यते नाभिनिविशते। अनुपलम्भयोगेन सर्व्वधर्म्माणां तेन बोधिसत्त्वोमहासत्त्व इत्युच्यते। अथायुष्मान् पूर्व्वो मैत्रायणीपुत्रो भगवन्तमेतदवोचत्। ममापि भगवन् प्रतिभाति येनार्थेन बोधिसत्त्वोमहासत्त्व इत्युच्यते। भगवानाह। प्रतिभा तु ते पूर्ण। पूर्ण आह। महासत्त्वानुसम्बन्धो वत भगवन् ससत्त्वो महायान-संप्रस्थितः ससत्त्वो महायानसमारूढ़ो भगवन् ससत्त्वः। तेन बोधिसत्त्वोमहासत्त्व इत्युच्यते। अथायुष्मान् शारद्वतीपुत्र आयुष्मन्तं पूर्णं मैत्रायणीपुत्रमवोचत्। कियतायुष्मन् पूर्ण बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो महासत्त्वानुसम्बन्ध इत्युच्यते। पूर्ण आह। इहायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो न प्रादेशिकानां सत्त्वानां कृते दानपारमितायां स्थित्वा दानं ददात्यपि तु सर्व्वसत्त्वानां कृते दानपारमितायां चरन् दानं ददाति। न प्रादेशिकानां सत्त्वानां

कृते शीलपारमितायां स्थित्वा शीलं रक्षति। अपि तु सर्व्व-सत्त्वानां कृते शीलपारमितायां चरन् शीलं रक्षति। न प्रादेशिकानां सत्त्वानां कृते क्षान्तिपारमितायां स्थित्वा क्षान्तिं भावयति। अपि तु सर्व्वसत्त्वानां कृते क्षान्तिपारमितायां चरन् क्षान्तिं भावयति। न प्रादेशिकानां सत्त्वानां कृते वीर्य्यपारमितायां स्थित्वा वीर्य्यमारभते। अपि तु सर्व्वसत्त्वानां कृते वीर्य्यपारमितायां चरन् वीर्य्यमारभते। न प्रादेशिकानां सत्त्वानां कृते ध्यानपारमितायां स्थित्वा ध्यानान्युत्पादयति। अपि तु सर्व्व-सत्त्वानां कृते ध्यानपारमितायां चरन् ध्यानान्युत्पादयति। न प्रादेशिकानां सत्त्वानां कृते प्रज्ञापारमितायां स्थित्वा प्रज्ञाम्भावयति। अपि तु सर्व्वसत्त्वानां कृते प्रज्ञापारमितायां चरन् प्रज्ञाम्भावयति।

न सत्त्वपरिच्छेदेन बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सन्नाहं सन्नह्यति। इयतः सत्त्वान् निरुपधिशेषे निर्व्वाणधातौ परिनिर्व्वापयिष्यामि। इयतः सत्त्वान्न परिनिर्व्वापयिष्यामि। इयतः सत्त्वान् बोधौ प्रतिष्ठापयिष्यामि। इयतः सत्त्वान्न प्रतिष्ठापयिष्यामि। अपि तु खलु पुनर्ब्बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्व्वसत्त्वानां कृते महासत्त्वाहं सन्नह्यति। एवञ्चास्य भवत्यात्मना च दानपारमितां परिपूरयिष्यामि। सर्व्व-सत्त्वांश्च दानपारमितायां नियोजयिष्यामि। आत्मना च शील-पारमिताम्परिपूरयिष्यामि। सर्व्वसत्त्वांश्च शीलपारमितायां नियोजयिष्यामि। आत्मना च क्षान्तिपारमिताम्परिपूरयिष्यामि। सर्व्वसत्त्वांश्च क्षान्तिपारमितायां नियोजयिष्यामि। आत्मना च

वीर्य्यपारमितामपरिपूरयिष्यामि। सर्व्वसत्त्वांश्च वीर्य्यपारमितायां नियोजयिष्यामि। आत्मना च ध्यानपारमितामपरिपूरयिष्यामि। सर्व्वसत्त्वांश्च ध्यानपारमितायां नियोजयिष्यामि। आत्मना च प्रज्ञापारमितामपरिपूरयिष्यामि। सर्व्वसत्त्वांश्च प्रज्ञापारमितायां नियोजयिष्यामि।

आत्मना चाध्यात्मशून्यतामपरिपूरयिष्यामि। सर्व्वसत्त्वांश्चाध्यात्मशून्यतायां नियोजयिष्यामि। आत्मना च वहिर्द्धाशून्यता परिपूरयिष्यामि। सर्व्वसत्त्वांश्च वहिर्द्धाशून्यतायां नियोजयिष्यामि। आत्मना चाध्यात्मवहिर्द्धाशून्यतामपरिपूरयिष्यामि। सर्व्वसत्त्वांश्चाध्यात्मवहिर्द्धाशून्यतायां नियोजयिष्यामि। आत्मना च शून्यताशून्यतामपरिपूरयिष्यामि। सर्व्वसत्त्वांश्च शून्यताशून्यतायां नियोजयिष्यामि। आत्मना च महाशून्यतामपरिपूरयिष्यामि। सर्व्वसत्त्वांश्च महाशून्यतायां नियोजयिष्यामि। आत्मना च परमार्थशून्यतामपरिपूरयिष्यामि। सर्व्वसत्त्वांश्च परमार्थशून्यतायां नियोजयिष्यामि। आत्मना च संस्कृतशून्यतामपरिपूरयिष्यामि। सर्व्वसत्त्वांश्च संस्कृतशून्यतायां नियोजयिष्यामि। आत्मना चासंस्कृतशून्यतामपरिपूरयिस्यामि। सर्व्वसत्त्वांश्चासंस्कृतशून्यतायां नियोजयिष्यामि। आत्मना चाऽत्यन्तशून्यतामपरिपूरयिष्यामि। सर्व्वसत्त्वांश्चाऽत्यन्तशून्यतायां नियोजयिष्यामि। आत्मना चाऽनवराग्रशून्यतामपरिपूरयिष्यामि। सर्व्वसत्त्वांश्चानवराग्रशून्यतायां नियोजयिष्यामि। आत्मना चाऽनवकारशून्यतामपरिपूरयिष्यामि। सर्व्वसत्त्वांश्चऽनवकारशून्यतायां नियोजयिष्यामि। आत्मना च प्रकृति-

शून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्व्वसत्त्वांश्च प्रकृतिशून्यतायां नियोजयिष्यामि । आत्मना च सर्व्वधर्म्मशून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्व्वसत्त्वांश्च सर्व्वधर्म्मशून्यतायां नियोजयिष्यामि । आत्मना च स्वलक्षणशून्यतायाम्परिपूरयिष्यामि । सर्व्वसत्त्वांश्च स्वलक्षणशून्यतायां नियोजयिष्यामि । आत्मना चाऽनुपलम्भशून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्व्वसत्त्वांश्चानुपलम्भशून्यतायां नियोजयिष्यामि । आत्मना चाऽभावशून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्व्वसत्त्वांश्चाभावशून्यतायां नियोजयिष्यामि । आत्मना च स्वभावशून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्व्वसत्त्वांश्च स्वभावशून्यतायां नियोजयिष्यामि । आत्मना चाऽभावस्वभावशून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्व्वसत्त्वांश्चाभावस्वभावशून्यतायां नियोजयिष्यामि ।

आत्मना च चतुर्षु स्मृत्युपस्थानेषु स्थास्यामि । परांश्चचतुर्षु स्मृत्युपस्थानेषु नियोजयिष्यामि । आत्मना च चतुर्षु सम्यक्प्रहाणेषु स्थास्यामि । परांश्च चतुर्षु स्मृत्युपस्थानेषु नियोजयिष्यामि । आत्मना च चतुर्षु ऋद्धिपादेषु स्थास्यामि । परांश्च चतुर्षु ऋद्धिपादेषु नियोजयिष्यामि । आत्मना च पञ्चेन्द्रियेषु स्थास्यामि । परांश्च पञ्चेन्द्रियेषु नियोजयिष्यामि । आत्मना च पञ्चसु बलेषु स्थास्यामि । परांश्च पञ्चसु बलेषु नियोजयिष्यामि । आत्मना च सप्तसु बोध्यङ्गेषु स्थास्यामि । परांश्च सप्तसु बोध्यङ्गेषु नियोजयिष्यामि । आत्मना चार्य्याष्टाङ्गमार्गे स्थास्यामि । परांश्चार्य्याष्टाङ्गमार्गे नियोजयिष्यामि । आत्मना चार्य्यसत्येषु स्थास्यामि । परांश्चार्य्यसत्येषु नियोजयिष्यामि । आत्मना च ध्यानेषु स्थास्यामि । परांश्च ध्यानेषु

नियोजयिष्यामि । आत्मना चाऽप्रमाणेषु स्थास्यामि । परांश्चा-ऽप्रमाणेषु नियोजयिष्यामि । आत्मना चारूप्यसमापत्तिषु स्थास्यामि । परांश्चारूप्यसमापत्तिषु नियोजयिष्यामि । आत्मना चाष्टासु विमोक्षेषु स्थास्यामि । परांश्चाष्टासु विमोक्षेषु नियोजयिष्यामि । आत्मना च नवस्वनुपूर्व्वविहारसमापत्तिषु स्थास्यामि । परांश्च नवस्वनुपूर्व्वविहारसमापत्तिषु नियोजयिष्यामि । आत्मना च शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखेषु स्थास्यामि । परांश्च शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखेषु नियोजयिष्यामि । आत्मना चाभिज्ञासु स्थास्यामि । परांश्चाऽभिज्ञासु नियोजयिष्यामि । आत्मना च समाधिषु स्थास्यामि । परांश्च समाधिषु नियोजयिष्यामि । आत्मना च धारणीमुखेषु स्थास्यामि । परांश्च धारणी-मुखेषु नियोजयिष्यामि । आत्मना च तथागतबलेषु स्थास्यामि । परांश्च तथागतबलेषु नियोजयिष्यामि । आत्मना च वैशारद्येषु स्थास्यामि। परांश्च वैशारद्येषु नियोजयिष्यामि। आत्मना च प्रति-सम्वित्सु स्थास्यामि। परांश्च प्रतिसम्वित्सु नियोजयिष्यामि। आत्मना च महामैत्र्यां स्थास्यामि। परांश्च महामैत्र्यां नियोजयि-ष्यामि । आत्मना च महाकरुणायां स्थास्यामि। परांश्च महा-करुणायां नियोजयिष्यामि । आत्मना चाष्टादशावेणिकबुद्धधर्म्मेषु स्थास्यामि । अष्टादशावेणिकबुद्धधर्म्मेषु नियोजयिष्यामि ।

इयतायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो महासन्नाहसन्नद्ध इत्युच्यते । पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञा-पारमितायाञ्चरन् यद्दानं ददाति । तत्सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्त-

मनसिकारैर्नश्रावक प्रत्येकबुद्धै प्रतिसंयुक्तैस्तञ्च कुशलमूलं सर्व्वसत्त्व-साधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयत्ययं बोधि-सत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो दानपारमितासन्नाहः। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो दानं ददत् सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावक प्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्ते भूमौ परिणामयत्ययं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापरमियायां चरतो दानं ददतः शीलपारमितासन्नाहः। पुनरपरमायुष्मञ्छार-द्वतीपुत्र बोधिसत्वस्य महासत्त्वस्य दानं ददतः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्यातेषां धर्म्माणां क्षमणता रोचनताऽधिवास-नता। अयं बोधितत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो दानं ददतः क्षान्तिपारमितासन्नाहः। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वती-पुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दानं ददतः सर्व्वाकारज्ञताप्रति-संयुक्तैर्मनसिकारैर्वीर्य्याग्रंसनता। अयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो दानं ददतो वीर्य्यपारमितासन्नाहः। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दानं ददतो या चित्तैकाग्रता यदुतसर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारै श्रावक प्रत्येकबुद्धाप्रतिसंयुक्तानाञ्च चित्तोत्पादनामनवकाशदानं तदेका-लम्बनतामुपादाय। अयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमि-तायां चरतोदानं ददतो ध्यानपारमितासन्नाहः। पुनरपरमायुष्म-ञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो दानं ददतः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्मानावक्कतसंज्ञेप्यता भवति। स न च दानमुपलभते। न दायकं न प्रतिग्राहकमुप-

लभते। अयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो दानं ददतः प्रज्ञापारमितासन्नाहः। यदायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैस्ताः पारमिता न निमित्तीकरोति नोपलभते। एवं खलु बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् महासन्नाह सन्नद्धो बोधितव्यः।

पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः शीलपारमितायां चरन् सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्दानं ददाति तच्च सर्व्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयत्ययमनुपलम्भयोगेन। अयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शीलपारमितायां चरतो दानपारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य सर्व्वाकारज्ञताप्रसिंयुक्तैर्मनसिकारैः शीलपारमितायां चरतो या श्रावकप्रत्येकबुद्धभूम्यस्पृहानताः प्रागेव पृथग्जनभूमयः। इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शीलपारमितायां चरतः शीलपारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शीलपारमितायां चरतः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्या तेषां धर्म्माणां क्षमणत्वरोचनताऽधिवासनता। इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शीलपारमितायां चरतः क्षान्तिपारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शीलपारमितायां चरतः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्यावीर्य्यास्रंसनता नवलीनवीर्य्यता। इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितामां चरतो वीर्य्यपारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शीलपारयितायां चरतः सर्व्वा-

कारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्व्विहरतो *या श्रावकप्रत्येकबुद्ध-
चित्तानामनवकाशदानं तस्य च कुशलमूलस्य सर्व्वसत्त्वसाधारणी-
कृतस्याऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयति। इयं बोधि-
सत्त्वस्य महासत्त्वस्य शीलपारमितायां चरतो ध्यानपारमिता।
पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्वस्य प्रज्ञापार-
मितायां चरतः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावक-
प्रत्येकप्रतिसंयुक्तैर्या सर्व्वधर्म्मेषु मायाकृतसंज्ञा प्रत्युपस्थिता भवति।
तेन च शीलेन न मन्यते न तच्छीलमुपलभते प्रकृतिशून्यता-
मुपादाय। तच्च कुशलमूलं सर्व्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां
सम्यक्सम्बोधौ परिणामयति। इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
शीलपारमितायां चरतः प्रज्ञापारमिता। एवं खल्वायुष्मन् शार-
द्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः शीलपारमितायां चरन् षट्पार-
मिताः परिगृह्लाति। तेन महासन्नाह सन्नद्ध इत्युच्यते।

पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षान्तिपार-
मितायां चरन् यद्दानं ददाति तत्सर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसि-
कारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशलमूलं सर्व्वसत्त्वसाधारणं
कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयति। इयं बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य क्षान्तिपारमितायां चरतो दानपारमिता। पुनरपर-
मायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षान्तिपारमितायाञ्चरन्
यच्छीलं रक्षति तत्सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावक

* यदिति युक्तः पाठः।

प्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशलमूलं सर्व्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य क्षान्तिपारमितायां चरतः शीलपारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य क्षान्तिपारमितायां चरतो या सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तानां मनसिकाराणां क्षमणतारोचनताऽधिवासनता। इयं क्षान्तिपारमितायां चरतः क्षान्तिपारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य क्षान्तिपारमितायां चरतः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्या चित्तस्यैकाग्रता इयं क्षान्तिपारमितायां चरतो ध्यानपारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य क्षान्तिपारमितायां चरतः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैः सर्व्वसत्त्वेषु मायाकृतसंज्ञाप्रत्युपस्थिता भवति। तया च क्षान्त्या न मन्यते। न च तां क्षान्तिमुपलभते। इयं क्षान्तिपारमितायां चरतः प्रज्ञापारमिता। एवं खल्वायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षान्तिपारमितायां चरन् सर्व्वाः षट्पारमिताः परिगृह्णाति। तेन महासन्नाह सन्नद्ध इत्युच्यते।

पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो वीर्य्यपारमितायां चरन् यद्दानं ददाति। तत्सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशलमूलं सर्व्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयति इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य वीर्य्यपारमितायां चरतो दानपारमिता। पुन-

रपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो वीर्य्यपारमितायां चरन् शीलं रचति सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशलमूलं सर्व्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं वीर्य्यपारमितायां चरतः शीलपारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य वीर्य्यपारमितायां चरतः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्या तेषां धर्म्माणां चमणता रोचनताऽधिवासनता। इयं वीर्य्यपारमितायां चरतः चान्तिपारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य वीर्य्यपारमितायां चरतः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैः सर्व्वसत्त्वार्थं या वीर्य्यास्रं सनताऽग्रहणता, इयं वीर्य्यपारमितायां चरतो वीर्य्यपारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य वीर्य्यपारमितायां चरतः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैरियं वीर्य्यपारमितायां चरतो ध्यानपारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य वीर्य्यप्रज्ञापारमितायां चरतो या चित्तस्यैकाग्रता सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्या सर्व्वधर्म्मेषु मायाकृतसंज्ञाप्रत्युपस्थिता भवति। तेन च वीर्य्येण न मन्यते न तद्वीर्य्यमुपलभते। तच्च कुशलमूलं सर्व्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं वीर्य्यपारमितायां चरतः प्रज्ञापारमिता। एवं खल्वायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो वीर्य्यपारमितायां चरन्

सर्व्वाः षट्पारमिताः परिगृह्णाति। तेन महासन्नाह सन्नद्ध इत्युच्यते।

पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो ध्यानपारमितायां चरन् यद्दानं ददाति तत्सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च सर्व्वकुशलम् सर्व्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानपारमितायां चरतो दानपारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो ध्यानपारमितायां चरन् यच्छीलं रक्षति तत्सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशलमूलं सर्व्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं ध्यानपारमितायां चरतः शीलपारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो ध्यानपारमितायां चरन् क्षान्तिं भावयति। सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशलमूलं सर्व्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं ध्यानपारमितायां चरतः क्षान्तिपारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानपारमितायां चरतः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्या वीर्य्यसंसनता तच्च कुशलमूलं सर्व्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं ध्यानपारमितायां चरतो वीर्य्यपारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानपारमितायां चरतो या सर्व्वाकारज्ञता

प्रतिसंयुक्तेषु मनसिकारेषु चित्तस्यैकाग्रताश्रावकप्रत्येकबुद्धप्रति-संयुक्तानां मनसिकाराणामवकाशदानं तदेकालम्बनतामुपादाय । तच्च कुशलमूलं सर्व्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं ध्यानपारयितायां चरतो ध्यानपारमिता । पुनर-परमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानपारमितायां चरतः सर्व्वधर्म्मेषु मायाकृतसंज्ञा प्रत्युपस्थिता भवति । तेन च ध्यानेन न मन्यते । न च ध्यानमुपलभते । तच्च कुशलमूलं सर्व्व-सत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं ध्यानपारमितायां चरतः प्रज्ञापारमिता । एवं खल्वायुष्मञ्छारद्वती-पुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो ध्यानपारमितायां चरन् सर्व्वाः षट्पार-मिताः परिगृह्णाति तेन महासन्नाह सन्नद्ध इत्युच्यते ।

पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार-मितायां चरतस्त्रिमण्डलपरिशुद्धं दानं ददाति सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशलमूलं सर्व्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो दानपारमिता । पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधितत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापार-मितायां चरतः शीलं रक्षतः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसि-कारैर्न श्रावक प्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तस्य च कुशलमूलं सर्व्वसत्त्व-साधारणं कृत्वा तस्याऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं प्रज्ञापारमितायां चरतः शीलपारमिता । पुनरपरमायुष्मञ्छार-द्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो या

तेषां धर्म्माणां क्षमणता रोचनताऽधिवासनता। सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तस्य च कुशलमूलस्य सर्व्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं प्रज्ञापारमितायां चरतः क्षान्तिपारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्या वीर्य्यास्रंसनता। तस्य च कुशलमूलं सर्व्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं प्रज्ञापारमितायां चरतो वीर्य्यपारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो या चित्तस्यैकाग्रतासर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशलमूलं सर्व्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं प्रज्ञापारमितायां चरतो ध्यानपारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतः सर्व्वधर्म्मेषु मायाकृतसंज्ञा प्रत्युपस्थिता भवति। सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशलमूलं सर्व्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं प्रज्ञापारमितायां चरतः प्रज्ञापारमिता। यदायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तेन चित्तेनैताः पारमिता न सत्त्वान्न बोधिं निमित्तीकरोति। नोपलभते। अयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतः षट्पारमिता महासन्नाहः।

एवं खल्वायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्व एकैकस्यां पारमितायां स्थित्वा सर्व्वाः षट्पारमिताः परिपूरयति।

पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो ध्यानानि चाऽप्रमाणानि चारूप्यं समापत्तीन्न समापद्यते। न च ध्यानाऽप्रमाणारूप्यसमापत्तीराच्छादयति। न च तैर्ध्यानैरप्रमाणैरारूप्यसमापत्तिभिश्च संह्रियते। न च ध्यानाप्रमाणारूप्यसमापत्तिवशेनोपपद्यते। इयमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्योपाय कौशलसहगताप्रज्ञापारमिता। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो ध्यानानि चाप्रमाणानि चारूप्यसमापत्तीश्च विवेकदर्शनेन च शून्यतानिमित्ताप्रणिहितदर्शनेन च समापद्यते। न च तेषां वाशनोपपद्यते। न च भूतकोटिं साक्षात्करोति॥ सर्व्वश्रावकप्रत्येकबुद्धांश्च। भवत्ययं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशलमहासन्नाहः। एवं खल्वायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोमहासन्नाह सन्नद्ध इत्युच्यते। एवं सन्नाह सन्नद्धस्यायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य पूर्व्वस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्त उदानमुदानयन्ति। नामधेयञ्च कीर्त्तयन्ति शब्दमुदीरयन्ति। घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो महासन्नाह सन्नद्धः सत्त्वांश्च पाचयति बुद्धक्षेत्रञ्च परिशोधयति। ऋद्ध्या च विक्रीड़ति। दक्षिणस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्त उदानमुदानयन्ति नामधेयञ्च परिकीर्त्तयन्ति। शब्दमुदीरयन्ति। घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन्

लोकधातौ बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो महासन्नाह सन्नद्धः। सत्त्वांश्च परिपाचयति। बुद्धक्षेत्रञ्च परिशोधयति। ऋद्ध्या च विक्रीड़ति। पश्चिमायां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्त उदानमुदानयन्ति। नामधेयञ्च परिकीर्त्तयन्ति। शब्दमुदीरयन्ति। घोषमनुश्रावयति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो महासन्नाह सन्नद्धः सत्त्वांश्च परिपाचयति। बुद्धक्षेत्रञ्च परिशोधयति। ऋद्ध्या च विक्रीड़ति। उत्तरस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्त उदानमुदानयन्ति। नामधेयञ्च परिकीर्त्तयन्ति। शब्दमुदीरयन्ति। घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो महासन्नाह सन्नद्धः सत्त्वांश्च परिपाचयति। बुद्धक्षेत्रञ्च परिशोधयति। ऋद्ध्या च विक्रीड़ति। पूर्व्वदक्षिणस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्त उदानमुदानयन्ति। नामधेयञ्च परिकीर्त्तयन्ति। शब्दमुदीरयन्ति। घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो महासन्नाह सन्नद्धः सत्त्वांश्च परिपाचयति। बुद्धक्षेत्रञ्च परिशोधयति। ऋद्ध्या च विक्रीड़ति। दक्षिणपश्चिमायां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्त उदानमुदानयन्ति। नामधेयञ्च परिकीर्त्तयन्ति। शब्दमुदीरयन्ति। घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो महासन्नाह सन्नद्धः सत्त्वांश्च परिपाचयति। बुद्धक्षेत्रञ्च परिशोधयति। ऋद्ध्या च विक्रीड़ति। पश्चिमोत्तरस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुसु बुद्धाभगवन्त उदान-

मुदारयन्ति। नामधेयञ्च परिकीर्त्तयन्ति। शब्दमुदीरयन्ति। घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो महासन्नाहसन्नद्धः सत्त्वांश्च परिपाचयति। बुद्धक्षेत्रञ्च परिशोधयति। ऋद्ध्या च विक्रीड़ति। उत्तरपूर्व्वस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्त उदानमुदानयन्ति। नामधेयञ्च परिकीर्त्तयन्ति। शब्दमुदीरयन्ति। घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो महासन्नाहसन्नद्धः सत्त्वांश्च परिपाचयति। बुद्धक्षेत्रञ्च परिशोधयति। ऋद्ध्या च विक्रीड़ति। अधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्त उदानमुदानयन्ति। नामधेयञ्च परिकीर्त्तयन्ति। शब्दमुदीरयन्ति। घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो महासन्नाहसन्नद्धः सत्त्वांश्च परिपाचयति। बुद्धक्षेत्रञ्च परिशोधयति। ऋद्ध्या च विक्रीड़ति। उपरिष्टाद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्त उदानमुदानयन्ति। नामधेयञ्च परिकीर्त्तयन्ति। शब्दमुदीरयन्ति। घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो महासन्नाहसन्नद्धः सत्त्वांश्च परिपाचयति। बुद्धक्षेत्रञ्च परिशोधयति। ऋद्ध्या च विक्रीड़ति।

आह। कियतायुष्मन् पूर्ण बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो महायानसंप्रस्थित इत्युच्यते। कतमच्च बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं। पूर्ण आह। इहायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः षट्पारमितानुचरति। स दानपारमितायां चरन् विविक्तं कामै-

र्व्विविक्तं पापकैरकुशलैर्धर्म्मैः सवितर्कं सविचारं विवेकजं प्रीति-
सुखं प्रथमध्यानमुपसम्पद्यविहरति । सवितर्कसविचाराणां व्युप-
शमादध्यात्मसम्प्रसादाच्चेतस एकोतिभावादवितर्कमविचारं समा-
धिजं प्रीतिसुखं द्वितीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति । सप्रीतेर्व्विरा-
गादुपेक्षको विहरति । स्मृतिमान् संजानन् सुखञ्च कायेन प्रति-
वेदयति । यत्तदार्य्या आचक्षते उपेक्षकः स्मृतिमान् सुखविहारी
निष्प्रीतिकं तृतीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति । ससुखस्य च प्रहा-
णात् दुःखस्य च प्रहाणात् पूर्व्वमेव च सौमनस्य दौर्मनस्य
योरसङ्गमाददुःखासुखमुपेक्षस्मृतिपरिसुद्धिं चतुर्थध्यानमुपसम्पद्य-
विहरति । समैत्रीसहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाद्वयेना-
प्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यावध्येनाऽसपत्नेन परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्म-
धातुपरमे लोके आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधि-
मुच्य विहरति । सकरुणासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेना-
द्वयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाव्यावध्येनाऽसम्पत्नेन परिपूर्णेन सुभावितेन
धर्म्मधातुपरमे लोके आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वा-
ऽधिमुच्यविहरति । समुदितासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गते-
नाद्वयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाव्यावध्येनासम्पत्नेन परिपूर्णेन सुभावितेन
धर्म्मधातुपरमे लोके आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वा
ऽधिमुच्यविहरति । स उपेक्षासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गते-
नाद्वयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाव्यावध्येनाऽसम्पत्नेन परिपूर्णेन सुभावितेन
धर्म्मधातुपरमे लोके आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वा
विहरति । अनुपलम्भयोगेन । स सर्व्वशोरूपसंज्ञानामतिक्रमात्

प्रतिघसंज्ञानामस्तङ्गमान्नानात्वसंज्ञानाम् मनसिकारादनन्तमाकाशानन्त्यायतनमुपसम्पद्य विहरति। स सर्व्वशः आकाशानन्त्यायतनसमतिक्रमादनन्तविज्ञानमिति विज्ञानानन्त्यायतनमुपसम्पद्य विहरति। स सर्व्वशो विज्ञानानन्त्यायतनसमतिक्रमान्नास्ति किञ्चिदित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्पद्य विहरति। स सर्व्वश आकिञ्चन्यायतनसमतिक्रमान्नैव संज्ञाना संज्ञायतनमुपसम्पद्य विहरति। अनुपलम्भयोगेन। इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानं। यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्व एतानि ध्यानान्येतान्यप्रमाणान्येतानि चारूप्याण्याकाशाकारलिङ्गनिमित्तैः समापद्यमानो व्युत्तिष्ठं स सर्व्वाकारज्ञतायां परिणामयतीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दानपारमिता।

सशीलपारमितायां चरन् विविक्तं कामैर्व्विविक्तं पापकैरकुशलैर्धर्म्मैः सवितर्कसविचारजं प्रीतिसुखं प्रथमं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति। स सवितर्कं सविचाराणां व्युपशमादध्यात्मसम्प्रसादाच्चेतसं एकोतिभावादवितर्कमविचारं समाधिजं प्रीतिसुखं द्वितीयं ध्यानमुपसम्पद्य विहरति। सप्रीतेर्व्विरागादुपेक्षको विहरति। स्मृतिमान् संप्रजानन् सुखञ्च कायेन प्रतिसंवेदयति। यत्तदार्य्या आचक्षते उपेक्षकः स्मृतिमान् सुखविहारीनिष्प्रीतिकं तृतीयं ध्यानमुपसम्पद्य विहरति। ससुखस्य च प्रहाणात् दुःखस्य च प्रहाणात् पूर्व्वमेव च सौमनस्य दौर्मनस्ययो वस्तङ्गमाददुःखासुखमुपेक्षा स्मृतिपरिशुद्धं चतुर्थं ध्यानमुपसम्पद्य विहरति। समैत्रीसहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाद्वयेनाऽप्रमाणेनावैरेणाव्यावध्येनासपत्नेन परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमे लोके आकाश-

धातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। स करुणासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाद्वयेनाप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यावध्येनासपत्नेण परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमे लोके आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। समुदितासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाद्वयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यावध्येनासपत्नेण परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमे लोके आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। स उपेक्षासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाद्वयेनाप्रमाणेनाऽवैरेणाव्यावध्येनासपत्नेण परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमे लोके आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। अनुपलम्भयोगेन। स सर्व्वशो रूपसंज्ञानां समतिक्रमात् प्रतिघसंज्ञानामस्तं गमान्नानात्वसंज्ञानाम मनसिकारादनन्तमाकाशमित्याकाशानन्त्यायतनमुपसम्पद्यविहरति। स सर्व्वशः आकाशानन्त्यायतनसमतिक्रमादनन्तं विज्ञानमिति विज्ञानानन्त्यायतनमुपसम्पद्यविहरति। स सर्व्वशो रूपविज्ञानानन्त्यायतनसमतिक्रमान्नास्ति किञ्चिदित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्पद्यविहरति। स सर्व्वशः आकिञ्चन्यायतनसमतिक्रमान्नैव संज्ञानासंज्ञायतनमुपसम्पद्यविहरति। इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानं।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्व एतानि च ध्यानान्येतानि चाऽप्रमाणान्येतानि चारूप्यान्याकाशाकार लिङ्गानिमित्तैः समापद्यमानो व्युत्तिष्ठंश्च सर्व्वाकारज्ञतायां परिणामयतीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शीलपारमिता।

स क्षान्तिपारमितायांश्चरन् विविक्तं कामैर्व्विविक्तं पापकैरकुशलैर्धर्म्मैः सवितर्कं सविचारं विवेकजं प्रीतसुखं प्रथमं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति। सवितर्कं सविचाराणां व्युपसमादध्यात्मसम्प्रसादाच्चेतस एकोति भावादवितर्कमविचारं समाधिजं प्रीतिसुखं द्वितीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति। सप्रीतेर्व्विरागादुपेक्षकोविहरति। स्मृतिमान् संजानन् सुखञ्च कायेन प्रतिसंवेदयति। यदत्तदार्य्या आचक्षते उपेक्षकः स्मृतिमान् सुखविहारा। निष्प्रीतिकं तृतीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति। ससुखस्य च प्रहाणात् दुःखस्य च प्रहाणात् पूर्व्वमेव च सौमनस्य दौर्मनस्ययोरस्तं गमाददुःखासुखमुपेक्षास्मृतिपरिशुद्धं चतुर्थं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति। समैत्रीसहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाऽद्वयेनाप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यावध्येनासपत्नेण परिपूर्ण्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमे लोके आकाशधातुपर्य्यमाणे दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। सकरुणासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाद्वयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यावध्येनासपत्नेन परिपूर्ण्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमे लोक आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। समुदितासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाऽद्वयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यावध्येनाऽसपत्नेण परिपूर्ण्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमे लोके आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। स उपेक्षासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाद्वयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यावध्येनासपत्नेण परिपूर्ण्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमे लोके आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधि-

मुप्यविहरति। उपलम्भयोगेन। ससर्व्वशो रूपसंज्ञानां समतिक्रमान् प्रतिघसंज्ञानामस्तङ्गमान्नानात्वसंज्ञानाम मनसिकारादनन्तमाकाशमित्याकाशानन्त्यायतनमुपसम्पद्यविहरति। ससर्व्वशः आकाशानन्त्यायतनसमतिक्रमादनन्तं विज्ञानमिति विज्ञानानन्त्यायतनमुपसम्पद्यविहरति। ससर्व्वशो विज्ञानानन्त्यायतनसमतिक्रमान्नास्ति किञ्चिदित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्पद्यविहरति। ससर्व्वशः आकिञ्चन्यायतनसमतिक्रमान्नैव संज्ञानासंज्ञायतनमुपसम्पद्यविहरति। इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानं।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्व एतानि च ध्यानान्येतानि चाऽप्रमाणान्येतानि चारूप्याण्याकाशाकारलिङ्गानिमित्तैः समापद्यमानो व्युत्तिष्ठंश्च सर्व्वाकारज्ञतायां परिणामयतीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य क्षान्तिपारमिता।

सवीर्य्यपारमितायां चरन् विविक्तं कामैर्व्विविक्तं पापकैरकुशलैर्धर्मैः सवितर्कं सविचारं विवेकजं प्रीतिसुखं प्रथमं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति। सवितर्कसविचाराणां व्युपशमादध्यात्मसंप्रसादाच्चेतस एकोतिभावादवितर्कसविचारं समाधिजं प्रीतिसुखं द्वितीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति। सप्रीतेर्व्विरागादुपेक्षको विहरति। स्मृतिमान् संप्रजानम् सुखञ्च कायेन प्रतिसंवेदयति। यत्तदार्य्या आचक्षते उपेक्षकः स्मृतिमान् सुखविहारीनिष्प्रीतिकं तृतीयं ध्यानमुपसम्पद्य विहरति। ससुखस्य च प्रहाणात् दुःखस्य च प्रहाणात् पूर्व्वमेव सौमनस्यदौर्मनस्ययोरस्तङ्गमाददुःखासुखमुपेक्षा स्मृतिपरिशुद्धं चतुर्थं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति। स मैत्रीसहगतेन चित्तेन विपुलेन

महद्गतेनाद्वयेनाप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यावध्येनासपत्नेन परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमे लोक आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। सकरुणासहगतेन विपुलेन महद्गतेनाद्वयेनाप्रमाणेनावैरेणाव्यावध्येनासपत्नेण परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमे लोक आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। समुदिता सहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाद्वयेनाप्रमाणेनावैरेणाव्यावध्येनासपत्नेण परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमे लोक आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। स उपेक्षासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाद्वयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाव्यावध्येनासपत्नेण परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमे लोक आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। उपलम्भयोगेन। ससर्व्वशो रूपसंज्ञानां समतिक्रमात् प्रतिसम्पद्यसंज्ञानामस्तङ्गमान्नानात्वसंज्ञानाम मनसिकारादनन्तमाकाशमित्याकाशानन्त्यायतनमुपसम्पद्यविहरति। ससर्व्वशः आकाशानन्त्यायतनसमतिक्रमादनन्तं विज्ञानमिति विज्ञानानन्त्यायतनमुपसम्पद्यविहरति। ससर्व्वशो विज्ञानानन्त्यायतनसमतिक्रमान्नास्ति किञ्चिदित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्पद्यविहरति। ससर्व्वशः आकिञ्चन्यायतनसमतिक्रमान्नैव संज्ञानासंज्ञायतनमुपसम्पद्यविहरति। इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानं।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्व एतानि च ध्यानान्येतानि चाप्रमाणान्येतानि चारूप्याण्याकाशकार लिङ्गानिमित्तैः समापद्यमानो

व्युत्तिष्ठन् सर्व्वाकारज्ञतायां परिणामयतीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य वीर्य्यपारमिता।

स ध्यानपारमितायां चरन् विविक्तं कामैर्व्विविक्तं पापकैरकुशलैर्धर्म्मैः सवितर्कसविचारं विवेकजं प्रीतिसुखं प्रथमं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति। सवितर्कसविचाराणां व्युपशमादध्यात्मसम्प्रसादाच्चेतस एकोतिभावादवितर्कमविचारं समाधिजं प्रीतिसुखं द्वितीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति। सप्रीतेर्व्विरागादुपेक्षको विहरति स्मृतिमान् संप्रजानन् सुखञ्च कायेन प्रतिसम्वेदयति। यत्तदार्य्या आचक्षते उपेक्षकः स्मृतिमान् सुखविहारीनिष्प्रीतिकं तृतीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति। ससुखस्य प्रहाणात् दुःखस्य च प्रहाणात् पूर्व्वमेव सौमनस्य दौर्मनस्ययोरस्तगमाददुःखाऽसुखमुपेक्षास्मृतिपरिशुद्धं चतुर्थं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति। मैत्रीसहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाद्वयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यावध्येनाऽसपत्नेण परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमे लोक आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। स करुणासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाद्वयेनाप्रमाणेनाऽवैरेणाव्यावध्येनासपत्नेण परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमे लोक आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। स मुदितासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाऽद्वयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यावध्येनासपत्नेण परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमे लोके आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। स उपेक्षासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाऽद्वयेनाप्रमाणेना-

वैरेणाऽव्यावध्येनासपत्नेन परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातु परमे लोक आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। अनुपलम्भयोगेन। स सर्व्वशोरूपसंज्ञानां समतिक्रमान् प्रतिपद्यसंज्ञानामस्तङ्गमानानात्वसंज्ञानामनभिकारादनन्तमाकाशमित्याकाशानन्त्यायतनमुपसम्पद्य विहरति। स सर्व्वश आकाशानन्त्यायतनसमतिक्रमादनन्तं विज्ञानमिति विज्ञानानन्त्यायतनमुपसम्पद्यविहरति। स सर्व्वशो विज्ञानानन्त्यायतनसमतिक्रमान्नास्ति किञ्चिदित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्पद्यविहरति। स सर्व्वश आकिञ्चन्यायतनसमतिक्रमान्नैव संज्ञानासंज्ञायतनमुपसम्पद्यविहरति। इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानम्।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्व एतानि ध्यानान्येतानि चाऽप्रमाणान्येतानि चारूप्याण्याकाशाकारलिङ्गानिमित्तैः समापद्यमानोव्युत्तिष्ठंश्च सर्व्वाकारज्ञतायां परिणामयतीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानपारमिता।

स प्रज्ञापारमितायां चरन् विविक्तं कामैर्व्विविक्तं पापकैरकुशलैर्धर्म्मैः सवितर्कं सविचारं विवेकजं प्रीतिसुखं प्रथमं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति। सवितर्कं सविचाराणां व्युपशमादध्यात्मसम्प्रसादाच्चेतस एकोतीभावादवितर्कमविचारं समाधिजं प्रीतिसुखं द्वितीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति। स प्रीतेर्व्विरागादुपेक्षकोविहरति। स्मृतिमान् सम्प्रजानन् सुखञ्च कायेन प्रतिवेदयति। यत्तदार्य्या आचक्षते उपेक्षकः स्मृतिमान् सुखविहारीति निष्प्रीतिकं तृतीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति। स सुखस्य चाप्रहाणात् दुःखस्य च

ग्रहाणात् पूर्व्वमेवसौमनस्य दौर्मनस्ययोरस्तङ्गमाददुःखासुखमुपेक्षा-स्मृतिपरिशुद्धं चतुर्थं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति। समैत्रीसहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाद्वयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यावध्येना सपत्नेन परिपूर्णेन सुभाषितेन धर्म्मधातुपरमे लोक आकाशधातु-पर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। स करुणासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाऽद्वयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यावध्येनाऽस-पत्नेण परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमे लोक आकाशधातु-पर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। समुदितासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाऽद्वयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यावध्येनाऽस-पत्नेन परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमे लोक आकाशधातु-पर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। स उपेक्षासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाऽद्वयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यवध्येनाऽसपत्नेन परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमे लोक आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। अनुपलम्भयोगेन। स सर्व्वशो रूपसंज्ञानां समतिक्रमात् प्रतिपद्यसंज्ञानामस्तङ्गमान्नानात्वसंज्ञानाम् मनसिकारादनन्तमाकाशमित्याकाशानन्त्यायतनमुपसम्पद्यविहरति। स सर्व्वश आकाशानन्त्यायतनसमतिक्रमादनन्तं विज्ञानमिति विज्ञा-नानन्त्यायतनमुपसम्पद्यविहरति। स सर्व्वशो विज्ञानानन्त्यायतन-समतिमान्नास्ति किञ्चिदित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्पद्यविहरति। स सर्व्वशआकिञ्चन्यायतनसमतिक्रमान्नैव संज्ञानासंज्ञायतनमुपसम्पद्य-विहरति। इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानं। यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्व एतानि च ध्यानान्येतानि चाप्रमाणान्येतानि चारूप्याण्या-

काशाकारलिङ्गानिमित्तैः समापद्यमानोव्युत्तिष्ठश्च सर्व्वाकारज्ञतायां परिणामयतीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमिता। एवं खल्वायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोमहायानसंप्रस्थित इत्युच्यते।

पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो मैत्रीसहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाद्वयेनाप्रमाणेनावैरेणाव्यावध्येनासपत्नेन परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमेलोक आकाशधातुपर्य्यवसाने-दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। स महाकरुणासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाद्वयेनाप्रमाणेनावैरेणाव्यावध्येनासपत्नेन परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमेलोक आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। समुदितासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाद्वयेनाप्रमाणेनावैरेणाव्यावध्येनासपत्नेन परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमेलोक आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति। स उपेक्षासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाद्वयेनाप्रमाणेनावैरेणाव्यावध्येनासपत्नेन परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म्मधातुपरमेलोक आकाशधातुपर्य्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वा ऽधिमुच्यविहरति। स विविक्तं कामैर्व्विविक्तं पापकैरकुशलैर्धर्म्मैः सवितर्कं सविचारं विवेकजं प्रीतिसुखं प्रथमं ध्यानमुपसम्पद्य-विहरति। सवितर्क सविचाराणां व्युपशमादध्यात्मसम्प्रसादाच्चेतस एकोतिभावादवितर्कमविचारं समाधिजं प्रीतिसुखं द्वितीयं ध्यान-मुपसम्पद्यविहरति। स प्रीतोर्व्विरागादुपेक्षकोविहरति। स्मृतिमान् सम्प्रजानन् सुखञ्चकारेण प्रतिसंवेदयति। यत्तदार्य्या आचक्षते उपेक्षकः स्मृतिमान् सुखविहारति निष्प्रीतिकं तृतीयं ध्यानमुप-

सम्पद्यविहरति। ससुखस्य च प्रहाणात् दुःखस्य च प्रहाणात् पूर्व्वमेव सौमनस्य दौर्मणस्ययोरस्तङ्गमाद् दुःखसुखमुपेचास्मृतिपरिशुद्धं चतुर्थं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति। स सर्व्वशोरूपजं ज्ञानां समतिक्रमान् प्रतिपद्यसंज्ञानामस्तङ्गमानानत्वे संज्ञानाम् मनसिकारादनन्तमाकाशमित्याकाशानन्त्यायनमुपसम्पद्यविहरति। स सर्व्वशत्याकाशानन्त्यायतनसमतिक्रमादनन्तं विज्ञानमिति विज्ञानानन्त्यायतनमुपसम्पद्यविहरति। ससर्व्वशो विज्ञानानन्त्यायतनसमतिक्रमान्नास्ति किञ्चिदित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्पद्यविहरति। ससर्व्वशश्चाकिञ्चन्यायतनसमतिक्रमान्नैव संज्ञायतनमुपसम्पद्यविहरति। अयं वोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य समाधिः।

स खलु पुनर्व्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तेन चित्तेन महाकरुणापूर्व्वङ्गमेन क्लेशप्रहाणाय ध्यानाऽप्रमाणारूप्य समापत्तीः परेभ्य आचष्टे देशयति। प्रकाशयति। विसर्जयति। उत्तानीकरोति। विवृता समास्वादश्चादीनवञ्च निःसरणञ्चोपदिशति। इयं वोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दानपारमिता। यद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तैरेव सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्ध्यानाप्रमाणारूप्यसमापत्तीः समापद्यमानो व्युत्तिष्ठञ्च नान्येषां चित्तोत्पादानामवकाशं ददाति। यदुत श्रावकचित्तानां वा प्रत्येकवुद्धचित्तानां वा। इयं वोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य परामृष्टा शीलपारपारमिता। यद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्ध्यानाप्रमाणारूप्यसमापत्तिभिर्व्विहरत* एवं भवति।

* विहरन्निति पाठो युक्तः।

सर्व्वसत्त्वानां क्लेशक्षयाय धर्म्मं देशयिष्यामीति। या तेषां मन-
सिकाराणां क्षमता, रोचनता, व्युपपरीक्षणताऽववोधनता।
उपरिध्यायतनता। इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य क्षान्तिपार-
मिता। यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तै-
र्मनसिकारैर्ध्यानाप्रमाणारूप्यसमापत्तिभिर्व्विहरति। सर्व्वसत्त्वार्थञ्च
सर्व्वाकारज्ञतायां वीर्य्यं नम्रं सयतीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
वीर्य्यपारमिता। यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्व्वाकारज्ञतांप्रति-
संयुक्तैर्मनसिकारैः सर्व्वज्ञता ध्यानविमोक्षसमापत्तीः समापद्यते च
व्युत्तिष्ठते च न च श्रावकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामय-
तीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानपारमिता। यदा बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैस्तानि प्रथमध्याना-
ऽङ्गानि द्वितीयध्यानाङ्गानि तृतीयध्यानाङ्गानि चतुर्थध्यानाङ्गानि।
मैत्रीकरुणामुदितोपेक्षाकाशानन्त्यायतनं विज्ञानानन्त्यायतनमाकिञ्च
न्यायतनं नैव संज्ञानासंज्ञायतनमनित्याकारेण दुःखाकारेणा-
नात्माकारेणाशान्ताकारेण शून्यताकारेणानिमित्ताकारेणाप्रणि-
हिताकारेणाप्रत्यवेक्षमाणस्ता ध्यानाप्रमाणरूप्यसमापत्तीर्नोपलभते।
ताभिश्च न मन्यते। इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमिता।

इदमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापार-
मितायां चरतो महायानं।

पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महा-
यानं। यत् सर्व्वाकारैः चत्वारि स्मृत्युपस्थानानि भावयति।
सर्व्वाकारैश्चत्वारि सम्यक्प्रहाणानि भावयति। सर्व्वाकारैश्चतुर

ऋद्धिपादान् भावयति। सर्व्वाकारैः पञ्चेन्द्रियाणि भावयति। सर्व्वाकारैः पञ्चबलानि भावयति। सर्व्वाकारैः सप्तबोध्याङ्गानि भावयति। सर्व्वाकारैरार्य्याष्टाङ्गमार्गं भावयति। सर्व्वाकारैरार्य्यसत्यानि भावयति। सर्व्वाकारैर्ध्यानानिभावयति। सर्व्वाकारैरप्रमाणानि भावयति। सर्व्वाकारैरारूप्यसमापत्तीर्भावयति। सर्व्वाकारैर्व्विमोक्षान् भावयति। सर्व्वाकारैरनुपूर्व्वविहारसमापत्तीर्भावयति। सर्व्वाकारैः शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि भावयति। सर्व्वाकारैरभिज्ञा भावयति। सर्व्वाकारैः समाधिं भावयति। सर्व्वाकारैर्धारणीमुखानि भावयति। सर्व्वाकारैस्तथागतबलानि भावयति। सर्व्वाकारैर्व्वैशारद्यानि भावयति। सर्व्वाकारै प्रतिसम्विदो भावयति। सर्व्वाकारैर्महामैत्रीं भावयति। सर्व्वाकारैर्महाकरुणां भावयति। सर्व्वाकारैरावेणिकबुद्धधर्म्मान् भावयति। सर्व्वाकारैः सर्व्वज्ञतां भावयति। सर्व्वाकारैर्मार्गाकारज्ञतां भावयति। सर्व्वाकारैः सर्व्वाकारज्ञतां भावयति। इदमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं।

पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो मैत्रीं समाधिं समापद्यते। मया सर्व्वसत्त्वास्त्रातव्याः इत्यति नामयति करुणाञ्च समाधिं सम्पद्यते। कृपाकरुणताञ्च सत्त्वेषु निर्णमयति। मुदिताञ्च समाधिं समापद्यते। अहमेवं समाधायिष्यामीति सत्त्वेषु निर्णमयति। उपेक्षाञ्च समाधिं समापद्यते। आस्रवक्षयणताञ्च सत्त्वेषु निर्णयतीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रमाणेषु

चरतो दानपारमिता। यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो ध्यानाप्रमाणा-कारलिङ्गनिमित्तानि समापद्यते च व्युत्तिष्ठते च। न च श्रावक-प्रत्येकबुद्धभूमौ परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः। इयं बोधि-सत्त्वस्य महासत्त्वस्याप्रमाणेषु चरतोऽपरामृष्टा शीलपारमिता। यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्ताभिर्ध्यानाऽप्रमाणारूप्यसमापत्तिभिर-व्यवकीर्णो विहरति। आभ्याञ्च द्वाभ्यां भूमिभ्यां श्रावकभूमये वा प्रत्येकबुद्धभूमये वा नस्पृहेत्। सर्व्वाकारज्ञतैवास्य क्षमते रोचते चेयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रमाणेषु चरतः क्षान्तिपारमिता।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तै-श्चित्तोत्पादैरनिक्षिप्तधुरो विहरत्यकुशलधर्म्मप्रहाणाय कुशलधर्म्माय सम्पदैरियं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याप्रमाणेषु चरतो वीर्य्यपारमिता। यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्व एतानि च ध्यानान्येताश्चाऽप्रमाणारूप्य-समापत्तीश्च समापद्यते। न च ध्यानाप्रमाणारूप्यसमापत्तिवशेनोप-पद्यते। न च ता आस्वादयति। न च ताभिः संह्रियते। इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याप्रमाणेषु चरतो वीर्य्यपारमिता। यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैस्ताध्याना-प्रमाणारूप्यसमापत्तीः समापद्यते च व्युत्तिष्ठते च ताश्चाऽनित्या-कारेण दुःखाकारेणानात्माकारेणशान्ताकारेणाऽशून्यताकारेणा-ऽनिमित्ताकारेणाऽप्रणिहिताकारेण प्रत्यवेक्षते। न च श्रावकाणाम्वा प्रत्येकबुद्धानाम्वाऽवक्रामति। इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमिता। इदमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानम्।

पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं। यदध्यात्मशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलम्भयोगेन। यद्बहिर्द्धाशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलम्भयोगेन। यदध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलम्भयोगेन। यच्छून्यताशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलम्भयोगेन। यन्महाशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलम्भयोगेन। यत्परमार्थशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलम्भयोगेन। यत् संस्कृतशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलम्भयोगेन। यदसंस्कृतशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलम्भयोगेन। यदत्यन्तशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलम्भयोगेन। यदनवराग्रशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलम्भयोगेन। यदनवकारशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलम्भयोगेन। यत्प्रकृतिशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलम्भयोगेन। यत्सर्व्वधर्म्मशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलम्भयोगेन। यत् स्वलक्षणशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलम्भयोगेन। यदनुपलम्भशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलम्भयोगेन। यदभावशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलम्भयोगेन। यत् स्वभावशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलम्भयोगेन। यदभावस्वभावशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलम्भयोगेन। इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानम्।

पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं। यत् सर्व्वधर्म्मेषु न विक्षिप्यते चित्तं समाहितमिति ज्ञानमिदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महयानं।

यत्त्वनित्यमिति ज्ञानं प्रवर्त्तते। नानित्यमिति ज्ञानं प्रवर्त्तते। न सुखमिति ज्ञानं प्रवर्त्तते। न दुःखमिति ज्ञानं प्रवर्त्तते। नात्मेति ज्ञानं प्रवर्त्तते। नाऽनात्मेति ज्ञानं प्रवर्त्तते। न शुभमिति

ज्ञानं प्रवर्त्तते। नाऽशुभमिति ज्ञानं प्रवर्त्तते। इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन।

पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं। यदतीतेऽध्वनिज्ञानं प्रवर्त्तते। अनागतेऽध्वनिप्रवर्त्तते। प्रत्युत्पन्नेऽध्वनिप्रवर्त्तते। न चास्य त्रिष्वध्वसुज्ञानमिदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं। तच्चानुपलम्भयोगेन। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं। यत्कामधातौ ज्ञानं प्रवर्त्तते। न रूपधातौ। नारूप्यधातौ ज्ञानं प्रवर्त्तते। न चाऽस्य कामरूपारूप्यधातुषु ज्ञानमिदमपि बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं। यत्नैव लौकिकेषु ज्ञानं प्रवर्त्तते। न लोकोत्तरेषु न साश्रवेषु नानाश्रवेषु न संस्कृतेषु धर्म्मेषु ज्ञानं प्रवर्त्तते। नाऽसंस्कृतेषु। न चास्य लौकिक लोकोत्तरेषु धर्म्मेषु न साश्रवानाश्रवेषु न संस्कृतासंस्कृतेषु धर्म्मेषु ज्ञानमिदमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। आह।

कियतायुष्मन् पूर्ण बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानसमारूढ इत्युच्यते। पूर्ण आह। इदमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् दानपारमितां समारोहति। स नैव दानमुपलभते। न दानपारमितां न बोधिसत्त्वं न प्रतिग्राहकं न तान् मनसिकारानुपलभते। एवं खलु बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानसमारूढ इत्युच्यते। अनुपलम्भयोगेन। इहायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् शीलपारमितां

समारोहति। स नैव शीलमुपलभते न शीलपारमितां न बोधिसत्त्वं न तान् मनसिकारानुपलभते। एवं खलु बोधिसत्त्वो महासत्त्वः शीलपारमितासमारूढ इत्युच्यते। अनुपलम्भयोगेन। इहायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् क्षान्तिपारमितां समारोहति। स नैव क्षान्तिमुपलभते न क्षान्तिपारमितां न बोधिसत्त्वं न तान् मनसिकारानुपलभते। एवं खलु बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षान्तिपारमिता समारूढ़ इत्युच्यते। अनुपलम्भयोगेन। इहायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् वीर्य्यपारमितां समारोहति। स नैव वीर्य्यमुपलभते न वीर्य्यपारमितां न बोधिसत्त्वं न तान् मनसिकारानुपलभते। एवं खलु बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो वीर्य्यपारमिता समारूढ़ इत्युच्यते। अनुपलम्भयोगेन। इहायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् ध्यानपारमितां समारोहति। स नैव ध्यानमुपलभते न ध्यानपारमितां न बोधिसत्त्वं न तान् मनसिकारानुपलभते। एवं खलु बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो ध्यानपारमिता समारूढ़ इत्युच्यतेऽनुपलम्भयोगेन। इहायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाञ्चरन् प्रज्ञापारमितां समारोहति। स नैव कुशलधर्म्ममुपलभते। नाऽकुशलं न लौकिकं न लोकोत्तरं न संस्कृतं नाऽसंस्कृतं न सास्रवं नाऽनास्रवं धर्म्ममुपलभते। नापि प्रज्ञां न प्रज्ञापारमितामुपलभते न बोधिसत्त्वं न तान् मनसिकारानुपलभते। एवं खलु बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमिता समारूढ इत्युच्यते। अनुपलम्भयोगेन।

पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरध्यात्मशून्यतां भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्बहिर्द्धाशून्यतां भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतां भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः शून्यताशून्यतां भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्महाशून्यतां भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः परमार्थशून्यतां भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संस्कृतशून्यतां भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरसंस्कृतशून्यतां भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरत्यन्तशून्यतां भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरनवराग्रशून्यतां भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरनवकारशून्यतां भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वा-

कारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः प्रकृतिशून्यतां भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः सर्व्वधर्म्मशून्यतां भावयति। भवनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः स्वलक्षणशून्यतां भावयति। भावनाविभावनार्थेन तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरनुपलम्भशून्यतां भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरभावशून्यतां भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः स्वभावशून्यतां भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरभावस्वभावशून्यतां भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन।

पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारै चत्वारिस्मृत्युपस्थानानि भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः चत्वारिसम्यक्प्रहाणानि भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैश्चतुर ऋद्धिपादान् भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः पञ्चेन्द्रियाणि भावयति। भावना-

विभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः पञ्चबलानि भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः सप्तबोध्याङ्गानि भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरार्य्याष्टाङ्गमार्गं भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरार्य्यसत्यानि भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैश्चत्वारि ध्यानानि भावयति। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैश्चत्वार्य्यप्रमाणानि भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैश्चतस्र आरूप्यसमापत्तीर्भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरष्टौ विमोचान् भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्णवानुपूर्व्वविहारसमापत्ति भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोचसुखानि भावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरभिज्ञाभावयति। भावनाविभावनार्थेन। तच्चाऽनुपलम्भयोगेन। अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः

समाधीन् भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्धारणीमुखानिभावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैस्तथागतबलानि भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैश्चत्वारिवैशारद्यानि भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैश्चतस्रः प्रतिसम्विदो भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्महामैत्रीं भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्महाकरुणां भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरष्टादशावेणिकबुद्धधर्म्मान् भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । एवं खल्वायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोमहायानसमारूढ़ इत्युच्यते ।

पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्व एवं जानाति । व्यवहारमात्रं मेतद्यदुत बोधिसत्त्व इति बोधिसत्त्वाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतरूपं रूपाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतवेदनावेदनाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतसंज्ञासंज्ञानुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतसंस्काराः संस्काराऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतविज्ञानं विज्ञाना-

ऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतचक्षुश्चक्षुरणुपलब्धिता-
मुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतश्रोत्रं श्रोत्राऽनुपलब्धितामुपादाय।
नाममात्रमेतद्यदुतघ्राणं घ्राणाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्र-
मेतद्यदुतजिह्वाजिह्वाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतकायः
कायाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतमनः मनोऽनुपलब्धि-
तामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतरूपं रूपाऽनुपलब्धितामुपादाय।
नाममत्रमेतद्यदुतशब्दः शब्दाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममत्रमेत-
द्यदुतगन्धो गन्धाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतरसो-
रसाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतस्पर्शः स्पर्शाऽनुप-
लब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतधर्म्माः धर्म्माऽनुपलब्धिता-
मुपादाय।

नाममात्रमेतद्यदुतचक्षुःर्व्विज्ञानं चक्षुर्व्विज्ञानाऽनुपलब्धितामुपा-
दाय। नाममात्रमेतद्यदुतश्रोत्रविज्ञनं श्रोत्रविज्ञानाऽनुपलब्धिता-
मुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतघ्राणविज्ञानं घ्राणविज्ञानाऽनुप-
लब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतजिह्वाविज्ञानं जिह्वाविज्ञाना-
ऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतकायविज्ञानं कायविज्ञा-
नाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतमनोविज्ञानं मनो-
विज्ञानाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतचक्षुःसंस्पर्शश्चक्षुः-
संस्पर्शाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतश्रोत्रसंस्पर्शः
श्रोत्रसंस्पर्शाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतघ्राणसंस्पर्शः
घ्राणसंस्पर्शाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतजिह्वासंस्पर्शः
जिह्वासंस्पर्शाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतकायसंस्पर्शः

कायसंस्पर्शोऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतमनःसंस्पर्शः मनःसंस्पर्शोऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतचक्षुःसंस्पर्शजावेदना चक्षुःसंस्पर्शजावेदनाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतश्रोत्रसंस्पर्शजावेदनाश्रोत्रसंस्पर्शजावेदनाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतघ्राणसंस्पर्शजावेदनाघ्राणसंस्पर्शजावेदनाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतजिह्वासंस्पर्शजावेदना जिह्वासंस्पर्शजावेदनाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतकायसंस्पर्शजावेदनाकायसंस्पर्शजावेदनाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतमनःसंस्पर्शजावेदनामनःसंस्पर्शजावेदनाऽनुपलब्धितामुपादाय।

नाममात्रमेतद्यदुतपृथिवीधातुः पृथिवीधात्वनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुताऽब्धातुरब्धात्वनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुततेजोधातुतेजोधात्वनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतवायुधातुर्व्वायुधात्वनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुताकाशधातुराकाशधात्वनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतविज्ञानधातुर्व्विज्ञानधात्वनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुताविद्या अविद्याऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतसंस्कराः संस्काराऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतविज्ञानं विज्ञानाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतनामरूपं नामरूपाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतषड़ायतनं षड़ायतनाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतस्पर्शः स्पर्शोऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतवेदनावेदनाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुततृष्णातृष्णाऽनुपलब्धितामुपादाय।

नाममात्रमेतद्यदुतोपादानमुपादानाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतभवोभवाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतजातिर्जात्यनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतजरामरणं जरामरणाऽनुपलब्धितामुपादाय।

नाममात्रमेतद्यदुतदानपारमितादानपारमिताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतशीलपारमिताशीलपारमिताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतक्षान्तिपारमिताक्षान्तिपारमिताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतवीर्य्यपारमितावीर्य्यपारमिताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतध्यानपारमिताध्यानपारमिताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतप्रज्ञापारमिताप्रज्ञापारमिताऽनुपलब्धितामुपादाय।

नाममात्रमेतद्यदुताऽध्यात्मशून्यताऽध्यात्मशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतबहिर्द्धाशून्यताबहिर्द्धाशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुताऽध्यात्मबहिर्द्धाशून्यताऽध्यात्मबहिर्द्धाशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतशून्यताशून्यताशून्यताशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतमहाशून्यतामहाशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतपरमार्थशून्यतापरमार्थशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतसंस्कृतशून्यतासंस्कृतशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुताऽसंस्कृतशून्यताऽसंस्कृतशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुताऽत्यन्तशून्यताऽत्यन्तशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुताऽनवराग्रशून्यताऽनवराग्रशून्यताऽनुपलब्धितामु-

पादाय । नाममात्रमेतद्यदुताऽनवकारशून्यताऽनवकारशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतप्रकृतिशून्यताप्रकृतिशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतसर्व्वधर्म्मशून्यतासर्व्वधर्म्मशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतस्वलक्षणशून्यतास्वलक्षणशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुताऽनुपलम्भशून्यताऽनुपलम्भशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुताभावशून्यताऽभावशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतस्वभावशून्यतास्वभावशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुताऽभावस्वभावशून्यताऽभावस्वभावशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय ।

नाममात्रमेतद्यदुतचत्वारिस्मृत्युपस्थानानि चत्वारिस्मृत्युस्थाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतचत्वारिसम्यक्प्रहाणानिचत्वारिसम्यक्प्रहाणाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतचत्वारऋद्धिपादाः चत्वारिऋद्धिपादाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतपञ्चेन्द्रियाणीन्द्रियाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतपञ्चबलानिबलाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतसप्तबोध्यङ्गानिबोध्यङ्गाऽनुपलब्धितामुपादाय । नामात्रमेतद्यदुतार्य्याष्टाङ्गमार्ग आर्य्याष्टाङ्गमार्गाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतार्य्यसत्यानि आर्य्यसत्याऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतध्यानानि ध्यानाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुताऽप्रमाणान्यप्रमाणाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतारूप्यसमापत्तय आरूप्यसमापत्त्यनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुताष्टौ विमोक्षाःविमोक्षाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतानु-

पूर्व्वविहारसमापत्तयोऽनुपूर्व्वविहारसमापत्त्यनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतशून्यतानिमित्ताप्रणिहीतविमोक्षमुखानिशून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुताऽभिज्ञाभिज्ञाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतसमाधयः समाध्यनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतधारणीमुखानिधारणीमुखानुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतदशतथागतबलानि तथागतबलाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतचत्वारिवैशारद्यानि वैशारद्यानुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतचतस्रः प्रतिसम्विदः प्रतिसम्विदनुपलब्धितामुपादायः। नाममात्रमेतद्यदुतमहामैत्रीमहामैत्र्यनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतमहाकरुणामहाकरुणाऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुताष्टादशावेणिकाबुद्धधर्म्माः आवेणिकबुद्धधर्म्मानुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुततथतातथतानुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुताऽवितथताऽवितथतानुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतधर्म्मताधर्म्मताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतधर्म्मधातुधर्म्मधात्वनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतधर्म्मस्थितिताधर्म्मस्थितिताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतधर्म्मनियामताधर्म्मनियामताऽनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतभूतकोटिर्भूतकोट्यनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतबोधिर्व्बोध्यनुपलब्धितामुपादाय। नाममात्रमेतद्यदुतबुद्धो बुद्धानुपलब्धितामुपादाय। एवं खल्वायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानसमारूढ इत्युच्यते।

पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रथमचित्तोत्पादमुपादाय बोधिसत्त्व सर्व्वाभिज्ञां परिपूर्य्यसत्त्वान् परिपाचयति। बुद्धक्षेत्रेण बुद्धक्षेत्रं संक्रामति। बुद्धानां भगवतां सत्कारेणतायै गुरुकरणतायै माननतायै पूजनतायै योऽयं ज्ञापयिकस्तेषां बुद्धानां भगवतां पूजासत्कारणविधिस्तेषां बुद्धानां भगवतामन्तिकाद्धर्म्मं शृणोति। यदुत एवमेव बोधिसत्त्वयानं। स तद्बोधिसत्त्वयानमभिरुह्य बुद्धक्षेत्रेण बुद्धक्षेत्रं संक्रामन् बुद्धक्षेत्रञ्चपरिशोधयति। सत्त्वांश्च परिपाचयति। न चाऽस्य बुद्धक्षेत्रसंज्ञाप्रवर्त्तते। सोऽद्वयभूमौ स्थितायादृशेनात्मभावेन शक्नोति सत्वानामर्थं कर्त्तुं तादृशमात्मभावं सञ्चिन्त्यपरिगृह्णति। स न जातु तेन यानेन विरहितो भवति। यावत् सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्नोति। स सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्यधर्म्मचक्रं प्रवर्त्तयति अप्रवर्त्तनीयं श्रावकप्रत्येकबुद्धैः। सर्व्वदेवनागयक्षगन्धर्व्वासुरगरुड़किन्नरमहोरगमनुष्यामनुष्येण लोकेन। तस्याऽनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुद्धस्य पूर्व्वस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तोवर्णं भाषन्ते यश उद्गीरयन्ति। घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो महायानमनुत्तरयान प्रवरयानमभिरुह्य सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्तः सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्यधर्म्मचक्रं प्रवर्त्तयति। दक्षिणस्यं दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तो वर्णं भाषन्ते यश उद्गीरयन्ति। घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानमनुत्तरयानं प्रवरयान मभिरुह्य सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्तः सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्यधर्म्मचक्रं

प्रवर्त्तयति। पश्चिमायां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तो वर्णंभाषन्ते यश उद्गीरयन्ति घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानमनुत्तरयानं प्रवरयानमभिरुह्य सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्तः सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्यधर्म्मचक्रं प्रवर्त्तयति। उत्तरस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तो वर्णं भाषन्ते यश उद्गीरयन्ति घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानमनुत्तरयानं प्रवरयानमभिरुह्य सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्तः सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्यधर्म्मचक्रं प्रवर्त्तयति। पूर्व्वदक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तो वर्णं भाषन्ते यश उद्गीरयन्ति घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महसत्त्वो महायानमनुत्तरयानं प्रवरयानमभिरुह्य सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्तः सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्यधर्म्मचक्रं प्रवर्त्तयति। दक्षिणपश्चिमायां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तो वर्णं भाषन्ते यश उद्गीरयन्ति घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानमनुत्तरयानं प्रवरयानमभिरुह्य सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्तः सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्यधर्म्मचक्रं प्रवर्त्तयन्ति। पश्चिमोत्तरस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तो वर्णं भाषन्ते यश उद्गीरयन्ति घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानमनुत्तरयानं प्रवरयानमभिरुह्य सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्तः सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्यधर्म्मचक्रं प्रवर्त्तयति। उत्तरपूर्व्वस्यां दिशि गङ्गानदी-

वालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तो वर्णं भाषन्ते यश उदीरयन्ति। घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बुद्धाभगवन्तो वर्णं भाषन्ते यश उदीरयन्ति घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानमनुत्तरयानं प्रवरयानमभिरुह्य सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्तः। सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्यधर्म्मचक्रं प्रवर्त्तयति। अधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तो वर्णं भाषन्ते यश उदीरयन्ति। घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानमनुत्तरयानं प्रवरयानमभिरुह्य सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्तः सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्यधर्म्मचक्रं प्रवर्त्तयति। उपरिष्टाद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तो वर्णं भाषन्ते यश उदीरयन्ति। घोषमनुश्रावयन्ति। एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायामनुत्तरयानं प्रवरयानमभिरुह्य सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्तः सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्यधर्म्मचक्रं प्रवर्त्तयति। एवं खल्वायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानसमारूढ़ इत्युच्यते।

अथायुष्मान् सुभूतिर्भगवन्तमेतदवोचत्। महासन्नाह सन्नद्धो महासन्नाह सन्नद्ध इति भगवन्नुच्यते। कियता भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो महासन्नाह सन्नद्ध इत्युच्यते। एवमुक्ते भगवानायुष्मन्तं सुभूति मेतदवोचत्। इह सुभूते बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो महायानसन्नाह सन्नद्धः। यदुत दानपारमितासन्नाहं सन्नह्य शीलपारमितासन्नाहं सन्नह्य क्षान्तिपारमितासन्नाहं सन्नह्य वीर्य्यपारमितासन्नाहं सन्नह्य ध्यानपारमितासन्नाहं सन्नह्य प्रज्ञापारमितासन्नाहं

सन्नह्य । अध्यात्मशून्यतासन्नाहं सन्नह्य बहिर्द्धाशून्यतासन्नाहं सन्नह्य । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतासन्नाहं सन्नह्य शून्यताशून्यतासन्नाहं सन्नह्य महाशून्यतासन्नाहं सन्नह्य परमार्थशून्यतासन्नाहं सन्नह्य संस्कृतशून्यतासन्नाहं सन्नह्य असंस्कृतशून्यतासन्नाहं सन्नह्य अत्यन्तशून्यतासन्नाहं सन्नह्य अनवराग्रशून्यतासन्नाहं सन्नह्य अनवकारशून्यतासन्नाहं सन्नह्य प्रकृतिशून्यतासन्नाहं सन्नह्य सर्व्वधर्म्मशून्यतासन्नाहं सन्नह्य स्वलक्षणशून्यतासन्नाहं सन्नह्य अनुपलम्भशून्यतासन्नाहं सन्नह्य अभावशून्यतासन्नाहं सन्नह्य स्वभावशून्यतासन्नाहं सन्नह्य अभावस्वभावशून्यतासन्नाहं सन्नह्य । स्मृत्युपस्थानसन्नाहं सन्नह्य सम्यक्प्रहाणसन्नाहं सन्नह्य ऋद्धिपादसन्नाहं सन्नह्य इन्द्रियसन्नाहं सन्नह्य बलसन्नाहं सन्नह्य बोध्यङ्गसन्नाहं सन्नह्य आर्य्याष्टाङ्गमार्गसन्नाहं सन्नह्य आर्य्यसत्यसन्नाहं सन्नह्य ध्यानसन्नाहं सन्नह्य अप्रमाणसन्नाहं सन्नह्य आरूप्यसमापत्तिसन्नाहं सन्नह्य विमोक्षसन्नाहं सन्नह्य अनुपूर्व्वविहारसमापत्तिसन्नाहं सन्नह्य शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखसन्नाहं सन्नह्य समाधिसन्नाहं सन्नह्य अभिज्ञासन्नाहं सन्नह्य धारणीमुखसन्नाहं सन्नह्य तथागतबलसन्नाहं सन्नह्य वैशारद्यसन्नाहं सन्नह्य प्रतिसम्विन्सन्नाहं सन्नह्य महामैत्रीसन्नाहं सन्नह्य महाकरुणासन्नाहं सन्नह्य अष्टादशावेणिकबुद्धधर्म्मसन्नाहं सन्नह्य सर्व्वाकारज्ञतासन्नाहं सन्नह्य बुद्धविग्रहसन्नाहं सन्नह्य । इयं त्रिसाहस्रं लोकधातुनाभयास्फुरित्वा । पूर्व्वस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनाभयास्फुरति । दक्षिणस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनाभयास्फुरति । पश्चिमायां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान

लोकधातूनाभयास्फुरति। उत्तरस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनाभयास्फुरति। पूर्व्वदक्षिणस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनाभयास्फुरति। दक्षिणपश्चिमायां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनाभयास्फुरति। पश्चिमोत्तरस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनाभयास्फुरति। उत्तरपूर्व्वस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनाभयास्फुरति। अधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनाभयास्फुरति। उपरिष्टाद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनाभयास्फुरति। इमं त्रिसाहस्रमहासाहस्रलोकधातुं षड्विकारं प्रकम्प्य पूर्व्वस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातून् षड्विकारान् प्रकम्पयति। दक्षिणस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातून् षड्विकारान् प्रकम्पयति। पश्चिमायां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातून् षड्विकारान् प्रकम्पयति। उत्तरस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधतून् षड्विकारान् प्रकम्पयति। पूर्व्वदक्षिणस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातून् षड्विकारान् प्रकम्पयति। दक्षिणपश्चिमायां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातून् षड्विकारान् प्रकम्पयति। पश्चिमोत्तरस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातून् षड्विकारान् प्रकम्पयति। उत्तरपूर्व्वस्यां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातून् षड्विकारान् प्रकम्पयति। अधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातून् षड्विकारान् प्रकम्पयति। उपरिष्टाद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातून् षड्विकारान् प्रकम्पयति।

Mārkaṇḍeya Purāṇa, (English) Fasc. 1-9 @ 1/- each ...	Rs. 9	0
*Mārkaṇḍeya Purāṇa, Fasc. 5-7 @ /10/ each	1	14
*Mīmāṁsā Darçana, Fasc. 10-19 @ /10/ each	6	4
Nyāyavārtika, Fasc. 1-6 @ /10/ each	3	12
*Nirukta, Vol. IV, Fasc. 1-8 @ /10/ each	5	0
*Nītisāra, Fasc. 3-5 @ /10/ each	1	14
Nityācārapaddhati, Fasc. 1-7 @ /10/ each	4	6
Nityācārapradīpa, Vol. I, Fasc. 1-8, Vol. II, Fasc. 1-2, @ /10/ each ...	6	4
Nyāyabinduṭīkā, Fasc. 1 @ /10/ each	0	10
*Nyāya Kusumāñjali Prakaraṇa, Vol. I, Fasc. 2-6; Vol. II, Fasc. 1-3 @ /10/ each	5	0
Padumāwati, Fasc. 1-5 @ 2/-	10	0
*Pariçiṣṭa Parvan, Fasc. 3-5 @ /10/ each	1	14
Prākrita-Paingalam, Fasc. 1-7 @ /10/ each	4	6
Pariksā Mukhasutra	1	0
Prithvīrāj Rāsa, Part II, Fasc. 1-5 @ /10/ each	3	2
Ditto (English) Part II, Fasc. 1 @ 1/- each	1	0
Prākṛta Lakṣaṇam, Fasc. 1 @ /1/8 each	1	8
Parāçara Smṛti, Vol. I, Fasc. 1-8, Vol. II, Fasc. 1-6; Vol. III, Fasc. 1-6 @ /10/ each	12	8
Parāçara, Institutes of (English) @ 1/- each	1	0
Pariksamukha Sutram	1	0
Prabandhacintāmaṇi English) Fasc. 1-3 @ 1/4/ each	3	12
Rasarṇavam, Fasc. 1-2	2	8
Saddarśana-Samuccaya, Fasc. 1-2 @ /10/ each	1	4
*Sāma Vēda Saṁhitā, Vols. I, Fasc. 7-10; II, 1-6; III, 1-7; IV, 1-6; V, 1-8 @ /10/ each	19	6
Samaraicca Kaha, Fasc. 1-2, @ /10/	1	4
Sāṇkhya Sūtra Vṛtti, Fasc. 1-4 @ /10/ each	2	8
Ditto (English) Fasc. 1-3 @ 1/- each	3	0
*Sańkara Vijaya, Fasc. 2-3 @ /10/ each	1	4
Srāddha Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-6 @ /10/ each	3	12
Sragdharā Stotra (Sanskrit and Tibetan)	2	0
*Srauta Sutra Latyayan, Fasc. 4-9 @ /10/ each	3	12
*Ditto Asbalayana, Fasc. 4-11 @ /10/ each	5	0
Suçruta Saṁhitā, (Eng.) Fasc. 1 @ 1/- each	1	0
Suddhi Kaumudī, Fasc. 1-4 @ /10/ each	2	8
Suryya Siddhanta, Fasc. 1	1	4
*Taittreya Brahmana, Fasc., 11-25 @ /10/ each	9	6
Ditto Pratisakhya, Fasc. 1-3 @ /10/ each	1	14
*Taittirīya Saṁhitā, Fasc. 27-45 @ /10/ each	11	14
*Tāṇḍya Brāhmaṇa, Fasc. 10-19 @ /10/ each	6	4
Tantra Vārtika (English) Fasc. 1-6 @ /1/4	7	8
*Tattva Cintāmaṇi, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 2-10; Vol. III, Fasc. 1-2; Vol. IV, Fasc. 1; Vol. V, Fasc. 1-5; Part IV, Vol. II, Fasc. 1-12 @ /10/ each	23	12
Tattvārthādhigama Sutram, Fasc. 1-3 @ /10/	1	14
Trikāṇda-Maṇḍanam, Fasc. 1-3 @ /10/	1	14
Tul'si Satsai, Fasc. 1-5 @ /10/	3	2
*Upamita-bhava-prapañca-kathā, Fasc. 1, 5-14 @ /10/ each ...	6	14
Uvāsagadasāo, (Text and English) Fasc. 1-6 @ 1/-	6	0
Vallāla Carita, Fasc. 1 @ /10/	0	10
Varṣa Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-6 @ /10/	3	12
*Vāyu Purāṇa, Vol. I, Fasc. 3-6; Vol. II, Fasc. 1-7; @ /10/ each ...	6	14
Vidhāna Pārijāta, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1 @ /10/	5	10
Ditto Vol. II, Fasc. 2-3, @ 1/4	2	8
Vivādaratnākara, Fasc. 1-7 @ /10/ each	4	6
Vṛhat Svayambhū Purāṇa, Fasc. 1-6 @ /10/	3	12
*Yoga Aphorisms of Patanjali, Fasc. 3-5 @ /10/ each	1	14
Yogaśāstra, Fasc. 1-2	2	8

Tibetan Series.

Bauddhastotrasangraha, Vol. I	2	0
A Lower Ladakhi version of Kesarsaga, Fasc. 1-4, @ 1/- each ...	4	0
Nynyabindu of Dharmakirti, Fasc. 1	1	0
Pag-Sam S'hi Tin, Fasc. 1-4 @ 1/- each	4	0
Rtogs brjod dpag hkhri S'iñ (Tib. & Sans. Avadāña Kalpalatā) Vol. I, Fasc. 1-7 Vol. II, Fasc. 1-5 @ 1/- each	12	0
Sher-Phyin, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-3; Vol. III, Fasc. 1-6 @ 1/ each	14	0

Arabic and Persian Series.

'Ālamgīrnāmah, with Index, (Text) Fasc. 1-13 @ /10/ each ...	8	2
Al-Muqaddasi (English) Vol. I, Fasc. 1-3 @ 1/-	3	0
Āīn-i-Akbarī, Fasc, 1-22 @ 1/8/ each	33	0
Ditto (English) Vol. I, Fasc. 1-7, Vol. II, Fasc. 1-5, Vol. III, Fasc. 1-5, @ 2/- each	34	0

* The other Fasciculi of these works are out of stock, and complete copies cannot be supplied.

	Rs.	As.
Akbarnāmah, with Index, Fasc. 1-37 @ 1/8/ each ...	55	8
Ditto English Vol. I, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1-6 @ 1/4/ each	17	8
Arabic Bibliography, by Dr. A Sprenger @ /10/	0	10
*Bādsāhnāmhah, with Index, Fasc. 1-19 @ /10/ each	11	14
Conquest of Syria, Fasc. 1-9 @ /10/ each	5	10
Catalogue of Arabic Books and Manuscripts 1-2 @ 1/- each ...	2	0
Catalogue of the Persian Books and Manuscripts in the Library of the Asiatic Society of Bengal, Fasc. 1-3 @ 1/- each	3	0
Dictionary of Arabic Technical Terms, and Appendix Fasc. 1-21 @ 1/8/ each	31	8
Farnang-i-Rashidī, Fasc. 1-14 @ 1/8/ each	21	0
Fihrist-i-Tusī, or Ṭūsy's list of Shy'ah Books, Fasc. 1-4 @ 1/- each	4	0
Futūn-ush-Shām of Wāqidī, Fasc. 1-9 @ /10/ each	5	10
Ditto of Āzādī, Fasc. 1-4 @ /10/ each	2	8
History of Gujarat	1	0
Haft Āsmān, History of the Persian Masnawi. Fasc. 1 @ /12/ each ...	0	12
History of the Caliphs, (English) Fasc. 1-6 @ 1/4/ each	7	8
Iqālnamah-i-Jahāngīrī, Fasc. 1-3 @ /10/ each	1	14
Isābah, with Supplement, 51 Fasc. @ 1/- each	51	0
Ma'āsir-i-'Ālamgīrī, Fasc. 1-6 @ /10/ each	3	12
Ma'āsir-i-Rahīmī, Part I, Fasc. 1	2	0
Maāsir-ul-Umarā, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-9; Vol. III, 1-10; Index to Vol. I, Fasc. 10-11; Index to Vol. II, Fasc. 10-12; Index to Vol. III, Fasc. 11-12 @ /1/ each	35	0
Maghāzi of Wāqidī, Fasc. 1-5 @ /10/ each	3	2
Muntakhabu-t-Tawarikh, Fasc. 1-15 @ 10/ each	9	6
Ditto (English) Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-5 and 3 Indexes; Vol. III, Fasc. 1 @ 1/- each	16	0
Muntakhabu-l-Lubāb, Fasc. 1-19 @ /10/ each...	11	14
Ditto Part 3, Fasc. 1	1	0
Nukhbatu-l-Fikr, Fasc. 1 @ /10/	0	10
Nizāmī's Khiradnāmah-i-Iskandari, Fasc. 1-2 @ /12 each ...	1	8
Qawaninu 's-Sayyad of Khuda Yar Khan 'Abbasi, edited in the original Persian with English notes by Lieut.-Col. D. C. Phillott ...	5	0
Riyāzu-s-Salātīn, Fasc. 1-5 @ /10/ each	3	2
Ditto (English) Fasc. 1-5 @ 1/-	5	0
Tadhkira-i-Khushnavisān	1	0
Tubaquat-i-Nasiri (English), Fasc. 1-14 @ 1/- each	14	0
Ditto Index	1	0
Tarikh-i-Fīrūz Shāhi of Ẓiyāu-d-dīn Barni, Fasc. 1-7 @ /10/ each ...	4	6
Tārikh-i-Fīrūzshāhi, of Shams-i-Sirāj Aif, Fasc. 1-6 @ /10/ each ...	3	12
Ten Ancient Arabic Poems, Fasc. 1-2 @ 1/8/ each	3	0
Tuzuk-i-Jahāngirī (Eng.) Fasc. 1 @ 1/-	1	0
Wīs o Rāmīn, Fasc. 1-5 @ /10/ each	3	2
Ẓafarnāmah, Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 1-8 @ /10/ each ...	10	10

ASIATIC SOCIETY'S PUBLICATIONS.

1. Asiatic Researches. Vols. XIX and XX @ 10/- each 20 0
2. Proceedings of the Asiatic Society from 1870 to 1904 @ /6/ per No.
3. Journal of the Asiatic Society for 1870 (8), 1871 (7), 1872 (8), 1873 (8), 1874 (8), 1875 (7), 1876 (7), 1877 (8), 1878 (8), 1879 (7), 1880 (8), 1881 (7), 1882 (6), 1883 (5), 1884 (6), 1885 (6), 1886 (8), 1887 (7), 1888 (7), 1889 (10), 1890 (11), 1891 (7), 1892 (8), 1893 (11), 1894 (8), 1895 (7), 1896 (8), 1897 (8), 1898 (8), 1899 (8), 1900 (7), 1901 (7), 1902 (9), 1903 (8), 1904 (16) @ 1/8 per No. to Members and @ 2/- per No. to Non-Members.

N.B.—The figures enclosed in brackets give the number of Nos. in each Volume.

4. Journal and Proceedings, N.S., 1905, to date (Nos. 1-4 of 1905 are out of stock), @ 1-8 per No. to Members and Rs. 2 per No. to Non-Members.
5. Memoirs, 1905, to date. Price varies from number to number. Discount of 25% to Members.
6. Centenary Review of the Researches of the Society from 1784-1883 3 0
7. Catalogue of the Library of the Asiatic Society, Bengal, Part I, A to E; Part 2, F to M 4 0
8. Moore and Hewitson's Descriptions of New Indian Lepidoptera, Parts I-III, with 8 coloured Plates, 4to, @ 6/- each 18 0
9. Kaçmīraçabdāmṛta, Parts I and II @ 1/8/ 3 0
10. Persian Translation of Haji Baba of Ispahan, by Haji Shaikh Ahmad-i-Kirmasi, and edited with notes by Major D. C. Phillott. ... 10 0

Notice of Sanskrit Manuscripts, Fasc. 1-34 @ 1/- each 34 0
Nepalese Buddhist Sanskrit Literature, by Dr. R. L. Mitra ... 5 0

N.B.—All Cheques, Money Orders, &c., must be made payable to the "Treasurer, Asiatic Society," only.

15-5-10.

Books are supplied by V.P.P